

KAR

Drage čitateljice i čitatelji,

pred vama je nova KAP. Još je jedna godina prošla i evo nas opet s novim, 37. brojem školskog lista kojim obilježavamo 20 godina samostalnog djelovanja Ekonomsko-birotehničke škole.

Neke ideje bilo je teže, neke lakše realizirati, ali bez pomoći učenika – suradnika naš list ne bi bio istovremeno edukativan i zanimljiv. Vi ste nam prenijeli svoje doživljaje, iskustva i stavove.

Podsjetili smo se ukratko prošlosti u našem europskom vremepolovu i pogledali smo u budućnost Lijepe naše.

Vaša urednica,

Vladimira Fišer

KAP

Školski list Ekonomsko-birotehničke škole

Naselje Andrija Hebrang 13/1

Slavonski Brod

telefon: 035/443-175

e-mail: ekbskola@sb.t-com.hr

Odgovorne urednice:

Vladimira Fišer, prof.

Ana Rajković, prof.

Uredništvo:

Matej Maras, 4.d

Iva Zmaić, 3.d

Marina Zorić, 1.b

Za nakladnika:

Željko Vukelić, prof.

Nakladnik:

Ekonomsko-birotehnička škola
Slavonski Brod

Lektura:

Ivana Opačak, prof.

Oblikovanje i prijelom:

Marija Deanković, prof.

Tisak:

Diozit, Čajkovci

Godina izdanja:

travanj 2012.

U ovom broju čitajte...

Pitali smo ravnatelja.....4

Vremeplov

Povratak u sedamdesete.....5

Osamdesete.....6

Ratne devedesete.....7

2000-te.....8

Europska unija

Koliko znamo o EU?.....11

Što nam donosi EU?.....12

Sustav obrazovanja u Velikoj Britaniji.....12

Uniforme u školi.....13

Studij u inozemstvu.....14

Zabava u EU.....15

Život u Hrvatskoj/Život u Njemačkoj.....16

Njemačka – policijske čestitke, Ballack,
Marlene Dietrich.....16

Bugarsko iskustvo.....17

Životinje kao beskućnici.....18

Zaštita životinja u Hrvatskoj i Europskoj
uniji.....18

Prava životinja u zemljama Europske
unije.....19

Nasilje nad životinjama.....20

Što nas zanima???

Born to be wild.....21

Moda kroz povijest.....22

Legende žive vječno.....23

Brodski bendovi.....24

Izlasci mladih.....25

Noćni život u Austriji.....25

Putovanje u Englesku.....27

Moja europska putovanja.....28

Advent u Beču.....29

Atrakcije za turiste neobičnog
ukusa.....30

Hrvatske kulturne posebnosti.....31

Kako sam promijenio mišljenje.....33

Politička odgovornost mladih.....34

Afirmacija mladih u društvu -
volontiranje.....35

Subkulture mladih.....36

Mish & Mash

Kultura mladih kao dio europskoga
kulturnog identiteta.....37

Glazbeni putopis.....37

Sumrak saga – Titanic: filmovi nekada i
sada.....38

Društveni status sporta.....39

Liga prvaka – dobar posao.....39

Najmanji razred naše škole prikupio
najviše starih mobitela.....40

eTwinning.....40

Vijesti s natjecanja.....41

Zabavni kutak.....42

Pitali smo ravnatelja

Kako je bilo raditi i učiti u Jugoslaviji, tijekom demokratskih promjena 90-ih, te tijekom rata?

Raditi i učiti se mora, bez obzira u kojem sustavu živjeli. Mogu sa sigurnošću reći da se način rada s djecom, a i s kolegama, s vremenom mijenja i to ne nužno u dobrom smjeru. Djeca su prije bila poslušnija, redovitija u školi i, čak bih se usudio reći, ambicioznija. Danas djeci, a posebno u strukovnim školama, nedostaje ambicije, entuzijazma.

Kako se tijekom rata održavala nastava?

U vrijeme rata je bilo izrazito opasno raditi s obzirom da je Slavonski Brod, kao i većina hrvatskih gradova, bio izložen agresiji, svakodnevnim napadima i artiljerije i avijacije. 1991./92. školska godina je bila u cijelosti krnja, drugo polugodište smo završili na izmještenim lokacijama oko grada Slavanskog Broda, u Bukovlju i Vranovcima, a zatim u Podcrkavlju. 1992. godine svjedodžbe o završnom ispitu dijelili smo ispred crkve u Podvinju. Prvo polugodište 1992./93. školske godine smo bili dislocirani u Vrpolje, u školu smo svaki dan kretali u 12:30, a vraćali se u 21:00. Najveći uspjeh tog razdoblja je što nitko od učenika i djelatnika škole nije stradao.

Kako je raditi danas?

Ovaj prostor i uvjeti neusporedivi su s onim što je bilo u ratnim i prvim poratnim godinama. Dovoljno je reći da smo 1993. godine u cijeloj školi imali samo 3 računala, a danas ih je 130.

Što Vam je posebno ostalo u sjećanju tijekom svih ovih godina rada u školi?

Djeca, uvijek djeca. Mi profesori, u pravilu, pamtimo one izrazito dobre i one posebno loše. Jedni su nam zagorčavali život, a drugi su nam davali nadu za naredne generacije.

Jesu li današnji učenici drukčiji nego prije?

Jesu, ja bih rekao da su zahtjevniji. Mislim da se nove generacije previše povode za ne baš provjerenim uzorima iz nekih drugih sredina, gdje su pojedine slobode često koristili za neke nedemokratske akcije.

Jeste li oduvijek željeli raditi u školi?

Od svoje osamnaeste godine sam želio raditi u školi. To potvrđuje činjenica da sam studirao na Filozofskom fakultetu, a u ovoj školi radim od 1975. godine.

Čemu kao ravnatelj posvećujete najveću pažnju?

Kao ravnatelj ove škole i kao profesor, prije svega, najveću pažnju posvećujem vama učenicima i kolegama profesorima. Nastojim u svakom trenutku uvažavati i afirmirati istovremeno sve vaše dobre i pozitivne strane i želim vam uvijek biti na usluzi u svim pogledima, od tehničkih do onih intelektualnih.

Kakve promjene u školi očekujete ulaskom Hrvatske u EU?

Hrvatska je već dijelom u EU, tu mislim na prosvjetu i prosvjetne okvire. Formalnim ulaskom u EU, Hrvatska će morati izmijeniti neke propise i zakone vezane za školstvo, nadam se prema boljem. Većina promjena događat će se u osnovnom i srednjem strukovnom školstvu, ne samo vezano za programe, nego i za sveobuhvatnost pojma srednjega strukovnog školstva, njegova dvostranog završetka – obrana završnog rada za tržište rada i uspješno polaganje državne mature za nastavak školovanja. I u jednom i u drugom

elementu se nalazi zajednički nazivnik, a to je cjeloživotno učenje. Taj tempo cjeloživotnog učenja je sve brži, neke konstante koje su se mijenjale svakih 20 godina, sad se mijenjaju svakih 5-6 godina. Znači, ubrzan je razvoj i tu ćete morati imati dobru kondiciju i održavati je cijeli život kako biste bili konkurentni na tržištu.

Koji Vam je bio najdraži školski predmet?

Povijest i zemljopis.

Čime se bavite u slobodno vrijeme?

Slobodnog vremena, iskreno rečeno, imam jako malo.

Osjećam kao da mi netko potkrada to slobodno vrijeme. Kada sam tek počeo raditi u školi, imao sam više vremena.

Najveći dio vremena se bavim školom, a lijepo vrijeme iskoristim za odlazak u brdo gdje imam vinograd. Zimi imam drugi hobi – lovac sam, lovac koji lov definira kao druženje s prirodom i ljudima, sve ono drugo su lovačke priče.

Kakvu glazbu volite?

Volim svaku dobru glazbu, a to znači rock'n'roll, klasiku, klapske pjesme, narodnu tamburašku glazbu.

U Zagrebu, dok sam studirao, imao sam priliku ići na niz koncerata velikih svjetskih grupa (The Rolling Stones) i grupa s područja bivše države koje su u početku bile veliki reproduktivci, a kasnije su postale izvrsni stvaraoci. Naravno, moram spomenuti i brodsku grupu The Eggs s kojom smo odrastali.

Koju ste knjigu zadnju pročitali, tj. volite li čitati?

Zadnje sam pročitao „Svako srce treba dom“ Phila Bosmansa.

Koji žanr filmova volite?

Volim dobre filmove, nije bitan žanr. U vrijeme kada sam bio u Zagrebu, dosta sam išao u kinoteku i pogledao sam niz antologijskih filmova, između ostalih i crtani film Dušana Vukotića za kojega je dobio Oscara. Za one koji nisu znali, Dušan Vukotić je rođeni Brođanin.

Koji Vas se film najviše dojmio, te koji su vam najdraži glumac i glumica?

Bio bi to poduži popis, ali svakako bih izdvojio film *Jedan čovjek, jedna žena* Claudea Leloucha, glumce Petera O'Toolea i Sophiu Loren, te filmsku glazbu Francisa Laya i Dimitrija Tiomkina.

Koje sportske događaje ne propuštate?

Nogomet i košarku, a volim pogledati i hokej.

Što biste poručili mladima?

Zauvijek ostanite mladi, uvažavajte se i poštujujte. Završite školu, a kad kažem školu, mislim na fakultet. To je minimum koji tražim od vas.

VREMEPLOV

POVRATAK U SEDAMDESETE

koji je izdavao Aktiv omladine, a uređivali ga isključivo učenici, bila je informiranje učenika o svim zbivanjima i afirmaciji mladih literaraca i članova likovne sekcije.

Tih godina učenici su, prema provedenoj anketi, svoje slobodno vrijeme uglavnom provodili „u nekom KUD-u, sportskom klubu, mjesnoj zajednici, uz TV i radio, na plesu i u kinu, u čitanju, izvanškolskim obavezama, razgovoru s prijateljima, na sastancima s djevojkom ili mladićem, u crkvi i molitvi.“ Vikendom se izlazilo uglavnom od 19 h do 22 h, šetnja Korzom bila je obavezna, pa onda u kino *Jadran* (u Mesićevoj ulici) ili *Partizan* (u Starčevićевой). Tu je bio i *Radnički dom*, za pjesmu i folklor.

Nastava se odvijala u tri smjene, a učenici su u školi nosili kute i papuče. Povodom Dana škole organizirali su se izleti u poznata mjesta revolucionarne prošlosti. U okviru Školskog centra kontinuirano su radili *Omladinska politička škola*, *Savez izviđača*, folklorna sekcija, pjevački zbor, foto sekcija. U školi je bilo čak 1250 članova *Crvenog križa* koji su bili aktivni u dragovoljnom davanju krvi i skupljanju starog papira. Učenici su najviše interesa pokazali za streljačku i sportsku sekciju, te se organizirao i tečaj skijanja uz odlazak na Jahorinu.

Vikendom se izlazilo uglavnom od 19 h do 22 h., bila je obavezna šetnja Korzom....

A što je bilo aktualno u svijetu tih sedamdesetih?

- *Concorde* (1976 g.), prvi i jedini nadzvučni putnički zrakoplov, ušao je u komercijalnu uporabu.
- Održani su prvi demokratski izbori u Španjolskoj, nakon 40 god., poslije smrti diktatora Franca.
- Proizvedeno je prvo računalo na sunčevu energiju.
- U Velikoj Britaniji počinje doba punka, a George Lucas je snimio *Zvezdane ratove*.

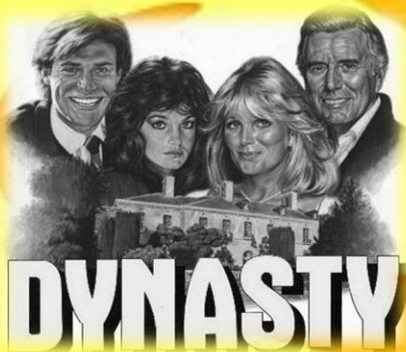
- Kod nas se uglavnom vozio auto *Zastava 101*- tzv. *Stojadin* koji je uz *Yugo 45* i obilježio taj period.

Slušala se glazba *Bijelog dugmeta*, a mladi su išli na koncerte *Zdravka Čolića* i *Lepe Brene*.

- 1978 g., *Ivan Pavao II* postao je prvi poljski papa, a u Velikoj Britaniji je rođeno prvo dijete iz epruvete, kod nas se to dogodilo tek 1983 g., u Zaprešiću.

- Martina Navratilova je pobjeđivala u teniskim „grand slam-ovima“.
- Iščekivali smo s nestrpljenjem nove nastavke serija *Dinastija* i *Dallas*, a zbog njih se kupovalo sve više televizora u boji.
- Kraj sedamdesetih obilježili su prvi izravni izbori za Europski parlament.
- Trka u svemiru se nastavlja, te *Pioneer 2* dolazi do Saturna, a *Voyager 1* otkriva da Jupiter ima prsten.
- Sovjetski Savez je napao *Afganistan*, a Margaret Thatcher postaje prva britanska premijerka i ostaje na tom položaju sljedećih 11 godina.
- Povećanje cijena nafte dovelo je svijet u gospodarsku krizu. Kod nas, iako je Ustav iz 1974. g., donio veću samostalnost republikama i pokrajinama Jugoslavije, osobni standard građana zaostajao je za standardom stanovnika zapadne Europe.

Inflacija je bila velika. Nije bilo naftnih derivata, šećera, ulja, kave, deterdženta. No, mladi su nastojali slijediti modu pa su se kopirali modeli iz *Burde* i šivali u *kućnoj radinosti*. Nosile su se mini suknje i maxi kaputi, *rifle* (jeans) i *platform* obuća s debelim potplatom i petom. Tako se mlade moglo prepoznati po više *casual* stilu i neizbježnim *afro* frizurama.

Bile su to *lude sedamdesete!*

*Jer osamdesete su bile godine
Kada smo stalno svirali
I svake noći smo do zore lupali
Susjede smo budili
(Daleka obala)*

Osamdesete godine dvadesetog stoljeća obilježili su Madonna, Michael Jackson, tenk na trgu Tianamen, završetak Hladnog rata, sovjetska invazija na Afganistan i Baršunasta revolucija. Bilo je to desetljeće rocka, revolucije, top modela i kiča.

Početak osamdesetih je nagovijestio turbulentno desetljeće. Svijet je ostao šokiran, već na njegovom početku, kada je Mark Chapman pucao na Johna Lennona. Milijuni ljudi su oplakivali Lennona, a njegova *Imagine* je otišla u glazbene klasike.

Iako je vladalo šarenilo, svijet je bio duboko podijeljen siromaštvom. Nezadovoljstvo i nasilje obilježilo je zemlje Bliskog istoka i Afrike. Sovjeti su pokrenuli invaziju na Afganistan, Zapad je krenuo na Libiju i Gadafija, dok je Etiopiju pogodila velika nestašica hrane. Kako bi svijet *probudio* iz šarenila, Bob Geldof je organizirao Live Aid koncert 1985. godine. Radilo se zapravo o dva koncerta koja su održana u isto vrijeme. Jedan je održan u Velikoj Britaniji, a drugi u Sjedinjenim Američkim Državama. Koncerte su prenosile gotovo sve televizijske kuće, a nastupili su U2, Queen, David Bowie, Elton John, Bob Dylan i drugi. Zanimljivo je da je Phil Collins nastupio na oba koncerta, preletjevši *Veliku baru* Concordeom.

Osamdesete su najavile novi bunt mladih ljudi koji više nisu pristajali biti poslušnicima svojih vođa. Milijuni ljudi pred televizorima svjedočili su rušenju sustava koji se gradio cijelo 20. stoljeće – komunizma. Komunistički sustavi su se počeli urušavati od Rumunjske, Poljske i Mađarske do Čehoslovačke. Simbol osamdesetih postao je

Osamdesete...

kineski mladić koji je legao pred tenk na trgu Tianamen 1989. godine. Premda se nikada nije saznalo tko je bio hrabri mladić, njegov čin je postao simbol otpora.

Jugoslaviju je početkom osamdesetih obilježila smrt Josipa Broza Tita. Nakon njegove smrti, uslijedilo je

dezorijentirano razdoblje u kojemu se nisu uspjela pronaći prava rješenja. Stoga mnogi vide *jugoslavenske*

osamdesete kao pripremu za devedesete i rat na ovim prostorima. Prisutne su brojne krize, od ekonomskih do političkih. Svi se najviše sjećaju ovoga razdoblja prema *parnim* i *neparnim* danima koji su se određivali prema registarskom broju automobila kada tko može voziti automobil.

Što se tiče mode, osamdesete su imale credo: **ŠTO VIŠE, TO BOLJE!** Nitko nije usklađivao boje. Crvena i zelena su savršeno pristajale. Ljubičasta ogrlica savršeno se uklapala s narančastim naušnicama. Kosa je morala biti obojena u plavu boju i natapirana do neslućenih visina. Trajna je bila obavezna kao i traper jakna, pilotske naočale i fudbalerka. Modu su diktirali filmovi poput *Top guna*, *Prljavog plesa*, *Blues Brothers* i sl. Mladi su bili opčinjeni Bon Jovijem, Cindy Crawford i Patrickom Swayzem. Tko je imalo držao do svoje reputacije, morao je imati

Jacksonov album Thriller. Billy Jean se puštala na svim tulumima i tako postala himnom mladog naraštaja.

I dok je svijet bio opčinjen Madonnom i top modelima, na ovim prostorima je vladala druga furka. Na domaćim tulumima slušala se Azra, Bijelo dugme, Idoli, Crvena jabuka... Bilo je to vrijeme Štulića, Novog vala i nekih novih klinaca. Razdoblje je obilježeno Azrinim albumima poput: *Sunčana strane ulice* (1981.), *Kad fazani lete* (1983.) te *Između krajnosti* (1987.).

I Kap, u ovom razdoblju je posvećivala članke Štuliću, modi, problemu nošenja papuča u školi, sukobima s roditeljima te problemu pušenja. Prelistavajući školske novine koje su izlazile osamdesetih, možemo naići na iste probleme mladih onda i danas. Tako se u 8. broju Kapi navodi kako mladi u Brodu nemaju dovoljno

mjesta za izlaske. Kap piše: „*Mladi u Brodu, čak ni subotom i nedjeljom, ne mogu naći pravo mjesto u kojem bi se mogli zabaviti i barem malo opustiti u društvu svojih vršnjaka. Nakon dugih besciljnih šetnji korzom, svi se razmile kao mravi po prepunim, zadimljenim i zagušljivim diskotekama ili kinima.*“

Pojava mini suknjica nije zaobišla niti naše novine. Lektira je i u osamdesetima predstavljala *gnjavažu*, ako je suditi prema člancima u školskim novinama.

Upravo osamdesete nam pokazuju istinitost izreke „*povijest se ponavlja*“. Svjedoci smo ponovnih invazija na Afganistan i Libiju, Madonna je i dalje pop kraljica, a žarke boje i uske traperice su ponovno *in*.

Ratne devedesete!

Često se udubimo u vlastite misli i probleme, kukamo kako nam smeta ovo, te ono, nitko ne razumije kako je nama teško. Na nastavi čujemo učenike putnike, žale se da im je teško ustajati rano ujutro kako bi stigli na vrijeme za početak jutarnje smjene u 7 sati i 10 minuta. Zimski uvjeti nimalo ne olakšavaju putovanje, a tijekom najhladnijega godišnjeg doba, koje je ove godine obilježeno rekordnom hladnoćom te dugotrajnim snijegom, česta su kašnjenja vlakova te ukidanja linija. Sve to zaista ne olakšava školovanje našim učenicima koji svakodnevno putuju u školu.

No, vratimo li se malo u prošlost, za nekih dvadesetak godina, te usporedimo današnju situaciju s onom iz, primjerice, 1992., shvatit ćemo kako zaista možemo biti zahvalni na današnjim uvjetima. Te su godine svi učenici, kao i profesori, bili vlakaši. Pitate se kako to? Ako niste znali, 9.11.1993. godine je naša, Ekonomsko-birotehnička škola, uslijed ratne i opće opasnosti, izmještena u prostor OŠ „Ivan Meštrović“ u Vrpolju. Umjesto sadašnjih briga oko mode, izlazaka, ocjena, vremenika pisanih provjera, predmaturalnih i maturalnih zabava, vaši su vršnjaci bili zahvalni na činjenici da im je uopće omogućeno pohađati nastavu, a

da ne spominjemo neprekidnu ratnu opasnost koja je svima visjela nad glavom.

No, nije ni tada sve bilo crno. Uza sve nemire i previranja zadnjih godina 20. stoljeća, tadašnji srednjoškolci su se najbolje opušitali i zaboravljali na tuge uz glazbu, i to najčešće laganice *Crvene jabuke*, *Prljavaca*, *Divljih jagoda* i Dine Merlina. Najpopularniji stilovi u glazbi bili su rave, rap, metal i rock, no i tamburaška pjesma koja je, prema riječima Manuele Martinčević, učenice 2. c razreda školske godine 1994./95., „*dio naše baštine, uz nju znamo tko smo i kome pripadamo.*“

1996. godine, pojavljivanjem britanske pop-skupine Spice Girls, svijet je doživio prodiranje takozvanog *girlpowera*. 1997. godina obilježena je brojnim koncertima popularnih hrvatskih glazbenika u Slavonskom Brodu, među kojima su: grupa E.T., Tony Cetinski, Crvena jabuka, grupa Divas, Gibonni, Nina Badrić, Petar Grašo, Danijela Martinović, a gosti tadašnjeg Katarinskog sajma bili su legendarni Prljavci.

Te iste, 1997. godine, u svijetu, kao i kod nas, jedna od najpopularnijih novina bila je mala elektronička igračka Tamagotchi, digitalni kućni ljubimac.

1998. godina obilježena je rastućom popularnošću američkih boy bandova 'N Synca i Backstreet Boysa te pop princeze Britney Spears. Prema izboru tadašnjih učenika škole, najpopularniji strani izvođači te godine bili su: Metallica, The Rolling Stones, The Prodigy, Aerosmith, Natalie Imbruglia, Madonna, Alanis Morissette, a hitovi *Unforgiven II* (Metallica), *Torn* (N. Imbruglia), *I don't want to miss a thing* (Aerosmith), *The power of goodby* (Madonna). Od domaćih se izvođača najviše slušalo Magazin, Daleku obalu, Pips, chips and

videoclips, Coloni, Ninu Badrić, Doris Dragović, Damira Urbana, i hitove *80-te* (Daleka obala), *Ginem* (Magazin), *Nogomet* (Pips, chips and videoclips), *Ima li nade za nas* (D. Zečić), *Ako su to samo bile laži* (Plavi orkestar).

Iako su počele burno i donijele mnogo patnje i boli, devedesete godine donijele su mnoge promjene u svijetu mode, glazbe i svakodnevnog života. Začeti su mnogi trendovi, od kojih je veliki dio bio kratkoga vijeka, poput Tamagotchija ili plesa Macarena, no neki, poput pojave soba za chatanje (chat room) ili Dr. Martens čizama prisutni su u našim životima i danas.

2000-te

Prvo desetljeće 21. stoljeća je već odavno iza nas. Štošta se dogodilo tijekom prvih deset godina. Bilo je lijepih, ružnih i tužnih stvari. Svijet se još uvijek oporavlja od šoka zbog niza terorističkih napada na SAD. Gotovo 30 godina neboderi blizanci Svjetskoga trgovinskog centra krasili su njujorški horizont. Sa svojih 110 katova bili su simboli snage i optimizma i onda su u trenu nestali.

Različite elementarne nepogode: poplave, potresi, tsunamiji uništili su živote tisućama ljudi, razorili im domove i povelu u nesigurnu budućnost. U Japanu je nakon teških razaranja od potresa i vala tsunamija došlo do eksplozije na reaktoru u nuklearnoj elektrani Fukushima. Nuklearna katastrofa je na pomolu.

Neki su nas zauvijek napustili.

- Toše Proeski, dečko iznimnog vokala i posebne boje glasa koju je pratila jaka emocija i melankolija pa su u njegovim pjesmama mnogi našli srodnu dušu.

- Kralj funka, Dino Dvornik, kojeg ćemo svi pamtiiti po njegovoj otkačenosti i posebnom stilu za nastupe, ali i za pjevanje zbog čega je bio tako poseban.

- Michael Jackson, kralja popa čija je glazba zadivila mnoge, a glazbeni spotovi označili pravu revoluciju i postali prava umjetnost pričanja priče, plesnih koreografija i specijalnih efekata.

- Amy Winehouse, krhka pjevačica osebujnog stila, poznata po miksu glazbenih žanrova koji su uključivali R&B, soul i jazz.

Ivo Josipović je izabran za novog predsjednika Republike Hrvatske.

- 04.12.2011. smo imali Parlamentarne izbore i smjenu vlasti.

- Potpisan je Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Na sveopće oduševljene i nastavnika i učenika, napokon smo se preselili u novu zgradu. Generacije odlaze i dolaze, međusobno „ratujemo“, surađujemo, učimo, smijemo se i uvijek pokušavamo nešto pozitivno naći. A sve ostalo već i sami znate kako ide.

- Whitney Houston, poznatija kao **Glas** jedna je od najpoznatijih pop zvijezda svih vremena nezaboravne izvedbe poput **I Wanna Dance with Somebody**, **Greatest Love of All** i **I Will Always Love You** zauvijek će ostati u srcima njezinih obožavatelja.

Ako se okrenemo oko sebe, vidjet ćemo da nije sve tako crno. Vesele nas pozitivne promjene koje se događaju. Lijepo stvari pamtimo, ružne zaboravljamo. Moda se svake sezone iznova mijenja. Nove pjevačke nade poput Adele, Rihane, Beyonce su stasale. Osvaju nas svojim pjesmama i glasom.

- Duhovne vođe papa Ivan Pavao II i papa Benedikt XVI dvaput su nas posjetili.

Kako znaš da živiš u 21. stoljeću:

1. Nesvjesno tipkaš PIN broj u mikrovalnu.
2. Već godinama nisi igrao pasijans pravim kartama.
3. Imaš listu od 15 telefonskih brojeva da bi pričao sa svojom obitelji koja broji 3 člana.
4. Šalješ e-mail prijatelju koji sjedi odmah do tebe.
5. Izgubio si kontakt s prijateljima jer nemaju e-mail adresu.
6. Nakon napornog radnog dana stižeš kući i javljaš se na telefon imenom tvrtke.
7. Biraš nulu s kućnog telefona da te pusti dalje.
8. Dobiješ napad panike jer si izašao iz kuće bez mobitela i vratiš se po njega.
10. Ustaneš ujutro i prvo otvoriš e-mail, pa onda kuhaš kavu.
11. Naginješ glavu da bi se nasmijao.
12. Čitaš ovaj tekst i smiješ se.
13. Previše si u frci da bi primijetio da na ovoj listi nedostaje broj 9.
14. Sad se vratiš da pogledaš, nedostaje li stvarno?

Zaštita okoliša

Zaštita okoliša smatra se ozbiljnim socijalnim i ekonomskim problemom kojemu se mora pristupati holistički, želimo li postići i sačuvati kvalitetu života za nas same, kao i za generacije koje dolaze.

Biološka sigurnost

Hrvatska vlada je 19. srpnja 2001. usvojila Odluku o mjerama u postupku usklađivanja zakonodavstva RH s **aquis communautaireom** EU koja se obvezno primjenjuje od 1. prosinca 2001. U Hrvatskoj su u periodu od svibnja do listopada 2003. doneseni mnogobrojni zakoni koji reguliraju biotehnologiju i biosigurnost.

Najvažnija tijela Europske unije su

- Europski parlament
- Europsko vijeće
- Vijeće ministara
- Europska komisija
- Europski sud
- Europska središnja banka
- Europska investicijska banka

Europska unija

Okvirni Program Kultura 2007-2013, čiji je Hrvatska punopravni član od lipnja 2007. godine, namijenjen je promicanju zajedničkog europskog kulturnog prostora poticanjem prekogranične mobilnosti kulturnih djelatnika, kulturno-umjetničkih djela te međukulturnog dijaloga.

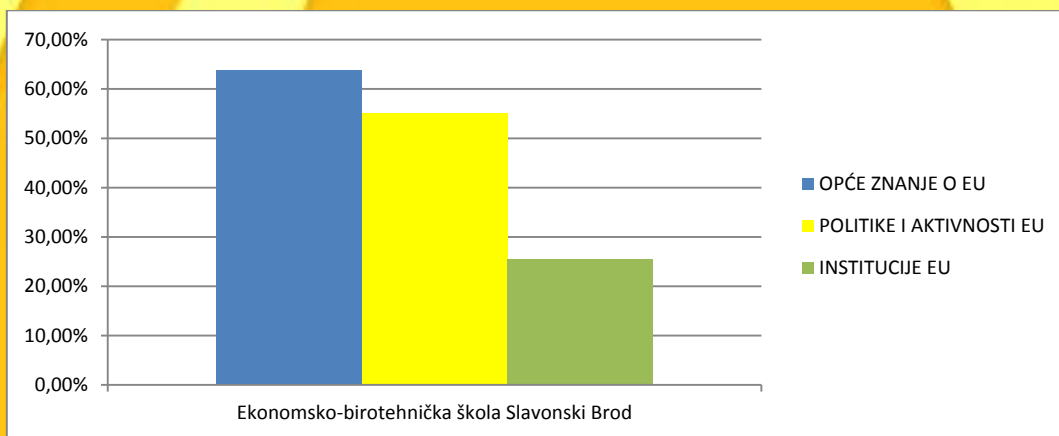
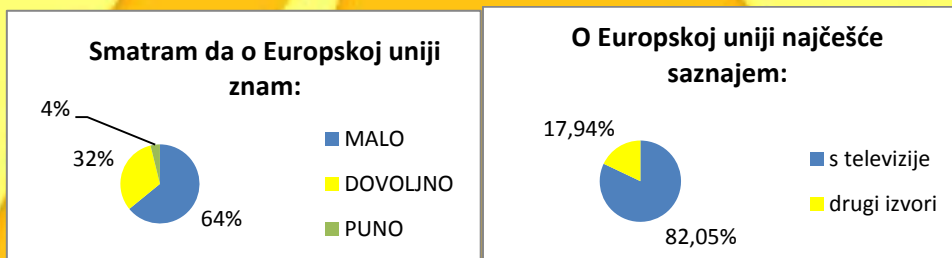
Europska unija je regionalna organizacija europskih država kroz koju članice ostvaruju zajedničke ciljeve kao što su uravnotežen gospodarski i društveni razvoj, visoka razina zaposlenosti, te zaštita prava i interesa građana.

Koliko znamo o EU?

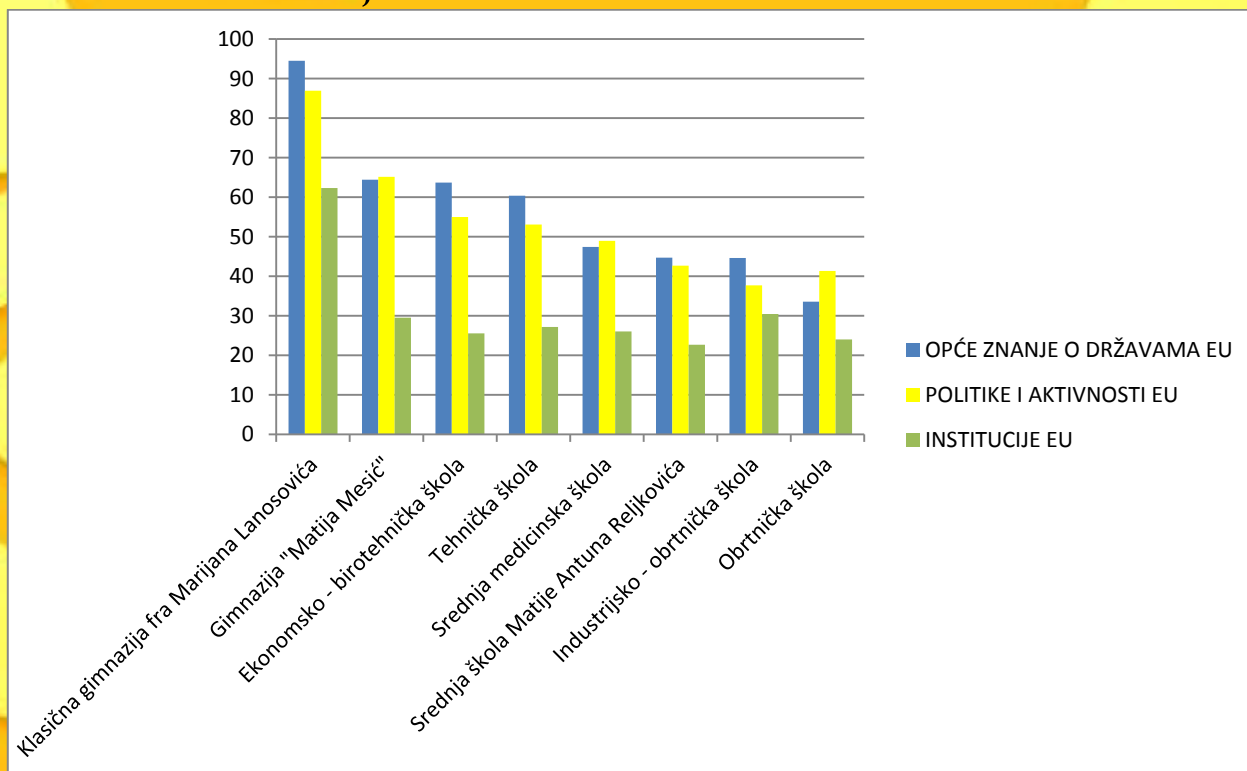
Udruga Vivak je tijekom 2011. godine pod pokroviteljstvom Savjeta za europske integracije Brodsko-posavske županije provela anketu u osnovnim i srednjim školama: "Koliko znamo o EU?".

Rezultati ankete Ekonomsko- birotehničke škole

Ispitivanje provedeno na reprezentativnom uzorku uzorku od 78 ispitanika. Na pitanje: "Koliko znam o EU?" 64,1 % ispitanika - "malo", 32,05 % ispitanika – dovoljno, 3,84 % ispitanika - puno. 82,05 % ispitanika informacije o EU dobiva s televizije, a 17,94 % iz dnevnog tiska i interneta. Ispitanici su odgovarali na niz pitanja podijeljenih u 3 kategorije: opće znanje o državama EU, politike i aktivnosti EU i institucije EU.

Ukupni rezultati ankete svih srednjih škola u Slavanskom Brodu

Što nam donosi EU?

Piše: Valentina Abramović, 2.e

Zašto pristupiti Europskoj uniji dok je potresa financijska kriza?

Svjetska financijska kriza ne pogađa samo Europsku uniju, nego i Hrvatsku, koja bi bila zaštićenija da je članica Unije. Države članice Europske unije teže bi se nosile s krizom da su izvan Unije.

Hoće li nam stranci oduzeti radna mjesta?

Nove države članice koje su ušle u Europsku uniju 2004. nisu preplavili stranci ni jeftina radna snaga. Isto tako, nema razloga da dođe do većeg priljeva strane radne snage u Hrvatsku.

Kakav će biti status hrvatskih branitelja?

Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju ne mijenjaju se stečena prava branitelja Domovinskog rata - poput osobne i obiteljske mirovine, invalidnina, opskrbnina, zdravstvene zaštite, stipendija i školarina.

Pod kojim će uvjetima hrvatski studenti moći studirati na stranim sveučilištima?

Pod istim uvjetima kao i državljani države članice u kojoj se sveučilište nalazi. Kao državljani Europske unije, hrvatski studenti će, kao i državljani one države u kojoj odluče studirati, ili biti oslobođeni plaćanja školarine ili će plaćati jednake školarine.

Hoće li se hrvatski građani moći zapošljavati u državama Europske unije?

Da, hrvatski građani moći će raditi u državama članicama bez radnih dozvola. U slučajevima privremenih ograničenja, koje imaju pravo uvesti sve države članice, hrvatski radnici i dalje će moći raditi u tim zemljama uz prethodno dobivanje radne dozvole.

Hoćemo li se morati odreći tradicionalnih običaja poput kolinja, pečenja rakije, priprema kulena ili sira i vrhnja?

Nećemo se morati odreći naših tradicionalnih običaja i proizvoda. Ako se pripremaju za osobne potrebe, i dalje će se moći raditi po obiteljskom receptu. Svi proizvodi koji idu u prodaju moraju pak zadovoljavati higijenske standarde radi zaštite potrošača.

Kakav će biti status hrvatskih invalida iz Domovinskog rata?

Njihov se status neće mijenjati. Hrvatska ulaskom u EU teži usvajanju viših standarda koji mogu samo poboljšati uvjete svih invalida u Hrvatskoj.

Hoće li nam trebati putovnica za putovanje unutar Europske unije?

Ulaskom Hrvatske u EU u sve će se zemlje Europske unije moći putovati s važećom osobnom iskaznicom ili, kao i do sada, s važećom putovnicom.

Kakav će biti položaj hrvatskog jezika u Europskoj uniji?

Hrvatski jezik pod svojim ustavnim imenom postat će jedan od službenih jezika Europske unije. Svi pravni akti Europske unije koji se objavljuju u službenom listu Europske unije bit će objavljeni i na hrvatskom jeziku. Hrvatski građani moći će se obraćati institucijama Europske unije na hrvatskom jeziku, a one će im biti dužne odgovoriti također na hrvatskom. Zastupnici u Europskom parlamentu koji dolaze iz Hrvatske, kao i hrvatski ministri u Vijeću, koristit će se u tim institucijama hrvatskim jezikom.

Što će biti s cijenom telefoniranja i Interneta?

Može se očekivati da će cijene padati s većim brojem pružatelja usluga na tržištima. Cijene telefonskih poziva preko mobitela iz inozemstva (roaming) bit će niže.

Piše: Karla Pavlović, 1.g

sustav obrazovanja u Velikoj Britaniji

Početna dob u kojoj djeca kreću u osnovnu školu u svakoj je državi drugačija. Postoje mnoge razlike u prelasku iz osnovne u srednju škole te na fakultete. U razvijenim zemljama postoje privatne škole i fakulteti.

U Hrvatskoj djeca počinju pohađati školu u dobi od 6 ili 7 godina. Nakon završenih osam razreda kreću u srednju školu, a kasnije slijedi odabir fakulteta. U Hrvatskoj se ne nose školske uniforme koje pokazuju vrijednosti čovjeka onakvog kakav jest, a ne kao materijalnog čovjeka „obloženog“ statusom i prestižem. Mnoge škole u

državama Europske unije zalažu se za školske uniforme. Jedna od zemalja u kojima su školske uniforme obavezne je Velika Britanija. Britanski sustav školovanja traje trinaest godina.

Školske uniforme su obavezne, a mogu biti plave, zelene, crne, crvene itd. Sastoje se od košulje, kravate, pulovera i hlača (za dječake), te od suknje, košulje i pulovera (za djevojčice). Cijene uniformi kreću se između 30 i 40 funti, tj. 270 ili 360 kuna. Školske uniforme nose se u *primary school* – osnovnoj školi, te u *secondary school* – srednjoj školi. Škole u Velikoj Britaniji su vrlo slične našima, ali su razvijenije. Mnoge škole imaju laboratorij, knjižnicu, kantine, dvorane,

naprednu tehnologiju, te ormariće za knjige kako učenici ne bi nosili sve stvari kući. U osnovnim školama imaju sedam predmeta, a u srednjim deset predmeta. Učenici su uljudni i nakon srednje škole velik broj njih odlazi na *college* – visoke škole ili fakultete. U Londonu ima mnogo sveučilišta od kojih neki imaju i preko 100 000 studenata. London Metropolitan University jedno od najpoznatijih sveučilišta s preko 34 000 studenata iz 155 zemalja.

London School of Economics opisana je kao vodeća institucija u svijetu za učenje i istraživanje društvenih znanosti. Pohađa je najveći broj međunarodnih studenata među svim sveučilištima na svijetu. Isto tako u Londonu ima mnogo međunarodnih sveučilišta kao Schiller International University, Richmond University i Regent's College.

Pišu: Martina Osmerčić i Nikolina Križanac, 3.b

Prepoznaju li se učenici po odjeći? Kako se obući u školu, postoje li za to posebna pravila? Danas se za školu odijevamo u skladu sa **svojim stilom** jer ne postoje stroga pravila o tome kakvu odjeću treba odjenuti. No, je li oduvijek bilo tako?

Možda na fotografijama naših roditelja, baka i djedova vidamo kako su se oni odijevali za školu. Ako zavirimo u stare foto-albume, primijetit ćemo djecu obučenu u kute ili u **bijele bluze, plave hlače ili suknje s crvenom maramom oko vrata** i bijelom ili plavom kapom na glavi. Takve uniforme su poznate kao **školske kute**. Školske su se kute nosile iz više razloga. Ponajprije, trebale su zaštititi dječju odjeću od prljanja i uništavanja te sakriti neprikladnu odjeću ponekih učenika. U svečanim se prilikama u školi do 1990. godine nosilo **pionirsko odijelo**.

No, školske uniforme nikako nisu stvar prošlosti. Prisutne su ne samo u određenim privatnim školama,

Uniforme u školi

već i u javnim školama različitih država poput Austrije, Irske, Izraela, Malezije, Pakistana, Singapura, Južne Koreje, Velike Britanije i Japana. Školske su uniforme dio tamošnje **tradicije**. Zašto mi još uvijek čekamo uvođenje uniformi u naše škole kada bi to našem školstvu, djeci, roditeljima, pa čak i tekstilnoj industriji pomoglo na više načina?! Uzmemo li u obzir podatak da u Republici Hrvatskoj ima oko 420 000 učenika i da svakom učeniku trebaju barem dva kompleta školske uniforme, s tolikom količinom narudžbi mogli bismo zaposliti naše **posrnule tvornice tekstila**, odjeće i obuće te vratiti radnike na radna mjesta. Protivnici uniformi u školama reći će da školske uniforme **ubijaju** učeničku individualnost. Barem će svatko od učenika imati priliku uklopiti se bez obzira na to je li odjeven *dovoljno dobro* za „popularnu ekipu“.

Uvedu li se uniforme i svi učenici u školi budu isto odjeveni, razlikovat će se samo po karakteru i međusobno prepoznavat po onome što stvarno jesu: dobri ili loši učenici, dobri ili loši prijatelji.

Školske uniforme, dobra ili loša ideja?

studij u inozemstvu

Prije nekoliko godina većina europskih država je potpisala Bolonjski sporazum kojim se regulira i usklađuje način studiranja nakon završene srednje škole, te određuje postupak priznavanja (ratifikacije) diploma između država potpisnica. Bolonjski sistem je uveo ECTS bodove na osnovu kojih se vrednuje nečije školovanje i edukacija.

Studij je sastavljen na slijedeći način:

- prve tri godine – prvostupnik;
- slijedeće dvije godine – magisterij (znanstveni ili stručni);
- zadnje tri godine – doktorat.

Iznimke su neki fakulteti, kao na primjer medicinski fakultet. Kako je Bolonjski proces u začecima, razlike u načinu studiranja i školovanja između različitih država su dosta velike.

Upravo zbog toga sam odlučila **intervjuirati svog brata** koji je završio studij za diplomiranog fizioterapeuta u Zagrebu i Ljubljani. Trenutno magistrira u Rimu (Europski magistar zdravlja i fizičke aktivnosti). Studij je organiziran od strane pet sveučilišta gdje su, osim Rimskog sveučilišta, uključena još četiri sveučilišta iz Beča, Osla, Kölna i Odense – južna Danska.

Evo, vidio si dosta sveučilišta, puno putuješ. Gdje ti je bilo najljepše?

Što se tiče prijatelja, društva, zabave i blizine roditelja, definitivno mi je broj jedan Hrvatska. Gledajući na školski sustav, najbolje mi je bilo u Sloveniji. Tamošnji školski sustav sličan je našem, ljudi su ljubazni, uči se puno, ali način ocjenjivanja je puno pravedniji i stroži nego u Hrvatskoj. Pozitivne ocjene kreću od 5 (nedovoljan) do 10 (odličan).

A kako je u Rimu?

Pristup organizaciji studija drukčiji je od hrvatskog i slovenskog. Predavanja su organizirana na modularnom

principu. Tijekom godine slušaju se četiri modula sastavljena od međusobno srodnih područja. Po završetku slušanja svakog modula, organizira se ispit koji se sastoji od deset pitanja i jedne teme o kojoj moraš napisati sve što znaš. Na kraju godine slijedi završni ispit za cijelu godinu. Za jedan ispit se treba, ovisno o ispitu, naučiti 500 do 3000 stranica na engleskom jeziku. Ispiti se boduju i ocjenjuju slovnim oznakama. Za prolaz je potrebno ostvariti 18 bodova do 30 bodova. Za 18 bodova dobije se ocjena „E“, a za 30 bodova ocjena „A“. Profesori su dosta rigorozni. Prepisivanje se kažnjava zabranom daljnjeg studiranja. Zanimljivo je što u Rimu na fakultetu svi kasne. Kašnjenje od pola sata je praktički normalno, što je recimo Nijemcima i Skandinavcima nepojmljivo.

Kakva je razlika u školovanju između Italije, Slovenije i Hrvatske?

Na to pitanje dijelom sam već odgovorio. Studij koji pohađam u Italiji nije standardni talijanski studij. Taj studij zajednički je organiziralo više sveučilišta, pa predavanja drže profesori iz više zemalja. Njihov pristup je različit. Profesori iz Danske i Norveške su puno stroži nego ostali, dok talijanski profesori dosta filozofiraju. Pri studiranju u Italiji dosta se komunicira između profesora i studenata, što ni u Hrvatskoj, ni u Sloveniji nije slučaj. Na fakultetu u Rimu prakticira se i komunikacija između samih studenata (naprave se grupe koje obrađuju neku temu – te se kasnije pred svim studentima predstavljaju zaključci do kojih se došlo zajedničkim radom). Nešto slično u Hrvatskoj nisam doživio. Znači, puno se uči.

Kako uskladiti sve dnevne aktivnosti?

Moram priznati da je to dosta naporno. Potrebno je dobro koordinirati vrijeme za nastavu, učenje i druge aktivnosti (rad, sportske aktivnosti, druženje s prijateljima i obitelji, izlasci). Snalazim se kako stignem.

Kakav je život u Ljubljani, a kakav u Rimu?

Rim je velegrad gdje se kroz velik broj spomenika (Vatikan, Fontana di Trevi, Coloseum) vidi povijest Italije i razvoj naše europske civilizacije. To je dojmljivo. S druge strane, u gradu vlada ogromna gužva, sve je prljavo i zapušteno. Ljubljana je puno manja, mirnija i sredenija. Za razliku od nas, Slovenci puno manje izlaze u kafiće, ali zato odlaze više na izlete i planinarenja u prirodu.

Kakvi su ti prijatelji, gdje ideš van?

U Rimu mi je društvo zbilja super. U multikulturalnom sam studiju, pa mi je društvo iz svih dijelova Europe i

svijeta. Najviše se družim s Nizozemcima, Portugalcima i s curama iz Norveške. Družimo se pretežno po kućama, jer je izlazak u diskoteku ili neki klub dosta skup (ulaz je 150 kuna, a cijene pića su od 35 kuna naviše). Slično je i u običnim kafićima. Specifičnost Italije je da piće treba naručiti za šankom, jer je piće koj naručiš za stolom skuplje za 15 do 20 kuna. Cijena soka je oko 25 kuna, a isto je i s vrućom čokoladom. Pivo je, dakako, još skuplje.

I što bi nam poručio za kraj?

Da bi se čovjek mogao kvalitetno školovati i kretati svijetom, prvenstveno je potreban kvalitetan rad i učenje stranih jezika. U budućnosti bi, osim engleskoga i njemačkog jezika, definitivno bilo poželjno znati ruski i kineski jezik.

Danas postoji mnogo organizacija koje daju stipendije za školovanje i studij u inozemstvu, te omogućavaju razmjenu studenata između različitih fakulteta sa svih krajeva svijeta, što svakako treba dobro iskoristiti od prvog dana upisa na fakultet (Erasmus, Erasmus mundi i sl.)

Za život tijekom studija svakako bih preporučio studentski dom. Tamo se živi, ali i fešta punim plućima, po cijeli dan i noć. Uostalom, moji najbolji prijatelji su upravo iz studentskog doma.

Zbog svega toga se treba svakako potruditi i učiti. Vidjeti svijet pruža veliko zadovoljstvo i novo iskustvo. Studij u inozemstvu omogućuje sklapanje novih prijateljstava, ljubavnih i poslovnih veza, stjecanje novih znanja, te mnoštvo drugih mogućnosti.

ZABAVA U EU

Mladima u cijelom svijetu najdraže je maštati o zabavi i putovanjima. U Europi postoji mnoštvo destinacija koje bi trebalo posjetiti. Najpoznatiji su svakako Rim, Pariz, London, Beč, ali tu je još dugi niz destinacija vrijednih vaše pažnje i vremena. Krećete li na putovanje iz snova, možda je baš Berlin pravi izbor za vas. Možete se diviti ostacima Berlinskog zida srušenog 1989. godine ili, ako ste ljudi za shoppingom, posjetiti Kurfurstendamm, oduševljavajući modni dućan od tri kilometra. Ondje se opustite i u jednom od živahnih kafića gdje zabave traju do 6 sati ujutro.

Na svom putovanju navratite u 2 000 godina star grad Barcelonu. Katalonska kultura i jezik prevladavaju u barcelonskim novinama i na uličnim znakovima. Poželite li prošetati La Ramblom, na poseban način, uz ulične zabavljače i glazbu, osjetit ćete posebnu čar katalonske kulture. Nikako ne propustite staro Olimpijsko selo koje je sada pretvoreno u noćno okupljalište s modernim koktelima.

Predivne plaže, jeftin smještaj, povijesni gradovi, zvuči li vam to poznato? Da, to je Hrvatska sa svojim Jadranom i zapanjujućim plažama.

Piše: Marina Mihić, 4.d

Ako volite baštinu, a još niste posjetili Dubrovnik, vaše putovanje iz snova prava je prilika za to. Kada ostanete bez daha gledajući dubrovačke znamenitosti, uputite se u Ploče te se ondje odmorite u hotelima po najpovoljnijim cijenama smještenim pod velikim zvjezdanim nebom.

Posjetite grčki otok Mikonos i zabavite se u noćnim klubovima gdje se piće toči još prije zalaska sunca. Njegove rajske plaže nude poseban smještaj obiteljima. Ako volite sportove na vodi, iznenadit će vas veliki izbor ponuda, a uz to ne propustite izlet brodom do rodnog mjesta Apolona, otoka Delosa. Mali je to otok, prekriven ruševinama hramova i nastambama iz neolitika i rimskog doba.

Jeste li ikada bili u Pragu? Sazidan od srednjovjekovnih kvartova, to je grad čudesne raskoši s „jezovitim“ starim židovskim grobljem koje općini posjetitelja. To groblje smatra se jednim od najdivnijih mjesta u Europi, a napuknuti grobni natpisi sežu do 14. st. Nakon obilaska groblja, objedujte u jednoj od mnogobrojnih zalagajnica u kojoj će vas zadiviti aromatična pečena patka i kiseli kupus. Na kraju dana posjetite disko klubove i vinske barove te se dobro zabavite.

Život u Hrvatskoj / Život u Njemačkoj

Njemačka, jedna od država članica Europske unije, po mnogo čemu se razlikuje od Hrvatske. Počnimo od **obrazovanja**. Sustav školovanja u Njemačkoj i Hrvatskoj dosta je različit. To se ponajprije odnosi na *dopušteno* i *zabranjeno*, ponašanje u školi. Naime, ono što je u njemačkim školama zabranjeno to je u hrvatskim dopušteno i obrnuto. Ponašanje u učionicama je puno slobodnije, ali disciplina je uvijek prisutna.

Obitelji u Njemačkoj su puno otvorenije i nisu **tradicionalne** kao u Hrvatskoj. U Njemačkoj ima dosta obitelji u kojima su se roditelji rastali. Naizgled su obitelj koja provodi svo svoje slobodno vrijeme zajedno, ali zapravo je u potpunosti drugačije. Bila sam na razmjeni srednjoškolaca u sklopu **DSD programa**. Boravila sam tjedan dana kod djevojke svojih godina, koja živi sa sestrom i 40-godišnjom majkom. Njezini roditelji su rastavljeni, ali su i dalje u dobrim odnosima. Posjećuju se svakodnevno i ponašaju kao obitelj koja je zajedno. Baš u vrijeme kada sam bila u Berlinu, prijateljica moja majke se trebala udati za 25-godišnjeg zaručnika. Također je potpuno normalno da rastavljeni roditelji ponovno zasnuju svoje nove obitelji, a da se djeca (iz

Piše: Marijana Djogaš, 4. d

njezina i njegova prijašnjeg braka) slažu kao prava braća i sestre. U nekim situacijama možemo povezati ponašanje **njemačke obitelji** s **hrvatskom obitelji**, ali u nekima su potpuno različiti jer imamo različite poglede na život, ali i ponašanje u obitelji.

Jedna od stvari u kojima se puno ne razlikujemo je **hrana**. I Nijemci i Hrvati naučili su jesti brzu hranu (fast food). Dok majke u Hrvatskoj svakodnevno kuhaju ručak za svoje obitelji, u Njemačkoj je potpuno normalno jesti brzu hranu za ručak. Njihovi obroci nisu konstantni kao što je npr. doručak, ručak ili večera. Nijemci imaju puno obveza, pa su tako rijetko kod kuće što sprječava zajedničke obroke.

Razlika između života u **Hrvatskoj** i **Njemačkoj** se može vidjeti prema životima naših mladih ljudi. U Njemačkoj mladi jako rano počinju tražiti posao, ali su i puno slobodniji nego u Hrvatskoj. Počinju ranije raditi, samostalno se obrazovati, pa tako i živjeti. Tinejdžeri u Berlinu počinju raditi s 15-16 godina, dok samostalno počinju živjeti i s 18 godina. Nama u Hrvatskoj je to još nezamislivo.

Moj posjet Njemačkoj mi je pokazao kako ljudi mogu biti različiti. Različitosti nas povezuju jer tako učimo nešto novo jedni o drugima i nikada nam neće biti dosadno.

Njemačka – policijske čestitke, Ballack, elektronska glazba, Marlene Dietrich...

Piše: Božica Petrić, 2.e

Njemačka je gospodarska velesila Europe. Umjesto stare marke, koriste europsku valutu **euro**, koju bismo i mi trebali preuzeti za nekoliko godina. Njemačka ima jako gospodarstvo i ekonomiju. Državne ceste su puno uređenije nego kod nas i na njima se ne naplaćuju cestarine. Većina ljudi koji po prvi put dolaze u Njemačku osobnim automobilom vjerojatno

će se iznenaditi malom broju policijskih automobila kojih nema na svakom koraku da nadgledaju brzinu automobila. No, postoji jedna *caka*. Naše policajce u automobilima ondje zamjenjuju **fotoaparati** koji stoje na rubu ceste i *bljesnu* ako ste prešli ograničenu brzinu. Za nekoliko dana, u svome sandučiću možete pronaći *čestitku* sa slikom i uplatnicom za kaznu.

Gradovi su **jako uredni** jer se vodi briga o čistoći i zaštiti okoliša. Nijemci mnogo koriste autobuse i metro (gradski javni prijevoz) umjesto osobnih automobila. Djeca u školama imaju mnogo bolje obrazovanje nego ona u hrvatskim školama, nastava je drugačije organizirana. Od svega u Njemačkoj najviše volim *shopping* jer se može pronaći puno povoljnih stvari, pogotovo u vrijeme sniženja.

Osim po svojoj ekonomiji i krasno uređenom okolišu, Njemačka je poznata i po svojoj nogometnoj ligi – **Bundesligi**. Među najpoznatije nogometaše u Njemačkoj

ubrajaju se **Bastian Schweinsteiger** i **Michale Ballack** koji trenutno igra u Premiershipu.

Njemačka također ima mnoštvo glazbenih festivala od kojih je najpoznatiji **Sensation White**, na kojem uživaju poklonice trance i dance glazbe. Njemačka je i kolijevka elektronske glazbe. Stoga i neki najpoznatiji izvođači ove vrste glazbe dolaze iz Njemačke.

Međutim, zasigurno najpoznatija Njemica je **Marlene Dietrich** – *plavi anđeo*. Marlene je bila glumica i pjevačica koja je svojim glasom i stasom obilježila 20. stoljeće. Zbog nacističkog režima pobjegla je iz Njemačke u Sjedinjene Američke Države. Bila je jedna od najvećih kritičarki nacizma.

Bugarsko iskustvo

Piše: Barbara Mihić, 4.d

Od 24. do 27. veljače 2012. KUD „Vesela šokadija“ Gundinici, u kojem sam i sama članica, gostovao je na Međunarodnoj smotri folkloru u Bugarskoj. Bili smo u gradu Yambolu nedaleko od Crnog mora i granice s Turskom. U nedjelju 26. veljače nastupali smo u Staroj Zagori. Ondje smo sreli bivšu članicu njihova folkloru, Deboru Jelev. Rođena je 01. ožujka 1994. i učenica je Gimnazije „Hristo Botev“. U kratkom razgovoru postavila sam joj par pitanja o njihovoj tradiciji i odnosu njihove države s ostalim državama članicama EU.

Možeš li odrediti koliku ulogu ima tradicija u životu jednog Bugarina?

Debora: Čak i danas bugarska tradicija je zaista važna jer okuplja obitelj.

Čime se prosječni Bugarin najviše ponosi?

Debora: To je 3. ožujak, kad se Bugarska oslobodila Turaka.

Koji su najpoznatiji bugarski tradicionalni plesovi?

Debora: Pravo horo.

Možeš li izdvojiti nekoliko tradicijskih obilježja koja Bugarsku čine prepoznatljivom u svijetu?

Debora: Plesovi, kuhinja i glazba.

Koja je najpoznatija bugarska narodna pjesma?

Debora: Valia Balkanska.

Možeš li nam opisati, u kratkim crtama, "tradicionalnu Bugarsku"?

Debora: Boje - plesovi - veselje i proslave!

Što je obilježilo bugarsku povijest?

Debora: Puno stvari, ali uglavnom 500 godina pod turskom vlašću.

Jesu li se bugarske želje ispunile ulaskom u EU?

Debora: Još čekamo rezultate!

Piše: Martina Radić, 4.d

Kućni ljubimci naši su vjerni prijatelji. Naravno, to razumiju samo osobe koje vole i cijene životinje. Nažalost, mnogim su ljudima životinje nebitne. Koliko puta ste vidjeli napuštene pse na ulicama? Koliko puta ste prošli pokraj mačke koja se sklupčala u hladan kutak jer nema kamo? Neki ljudi na kućne ljubimce gledaju kao igračke, pa ih izbacuju na ulicu nakon što se malo poigraju s njima. Drugi na njih gledaju kao na smetnju pa ih zlostavljaju.

Iživljavanje nad životinjama je danas česta pojava koja izaziva zgražanje prema ljudima zlostavljačima. Premalo se misli na životinje i njihovu zaštitu. Iako je napuštanje životinja kažnjivo novčanom kaznom do 15.000 kuna, sankcioniranje napuštanja životinja svedeno je na

pojedinačne slučajeve. Problem napuštanja životinja je problem cijele zajednice, a obavezu zbrinjavanja i udomljavanja životinja te edukacije imaju državne i lokalne institucije koje taj problem

trebaju rješavati sustavno i na način da ne stradavaju životinje koje pate zbog nebrige institucija i neodgovornih građana. Ostavljene životinje umiru na ulici od gladi, žeđi, stradavaju pod kotačima automobila. Vrlo je bitno educirati ljude o tim zakonima, treba *probuditi* te zakone, treba djelovati. Zar ljudi koji zlostavljaju životinje ne shvaćaju koliko im bol nanose? Puno bi pomoglo osnivanje organizacija koje bi spašavale napuštene životinje i brinule se o njima.

Osim *životinja beskućnika*, tu su i životinje na kojima se testiraju određeni proizvodi. Mnogo je tvrtki koje koriste životinje za testiranje. Britanija, Njemačka, Austrija, Belgija i

Nizozemska već su zabranile testiranje kozmetike na životinjama, ali za

U Hrvatskoj o pravima životinja brine udruga pod nazivom Prijatelji životinja

razliku od zakona EU, te zabrane nisu sprječavale uvoz proizvoda testiranih na životinjama. Do kuda seže ljudska okrutnost? Na internetu je previše prikazivanja izživljavanja nad životinjama. Tako na određenim internetskim stranicama možete vidjeti životinje koje se zatvara u kaveze i zatim udara do smrti.

U zemljama članicama EU postoje posebni propisi koji reguliraju brutalne postupke prema životinjama. Tužno je kada u novinama i na internetu pročitamo o brojnim ubijenim životinjama zbog krzna. Broj je takvih slučajeva iznimno visok. To je rezultat ljudske nemarnosti i besosjećajnosti.

Malo je organizacija koje djeluju kao glasnogovornici životinja, a uz oskudnu zakonsku regulativu jako je teško djelovati u tom smjeru. U Hrvatskoj su životinje zaštićene zakonom. Međutim, praksa je nešto drugo. Hrvatska udruga *Prijatelji životinja* je tako sudjelovala u izradi zakona o zaštiti životinja koji je stupio na snagu 2007. godine. Kao što je već rečeno, zakoni se ne provode. Ipak, *Prijatelji životinja* su optimistični te zakon nazivaju temeljem za daljnji razvoj zaštite svih životinja.

Zaštita životinja u Hrvatskoj i Europskoj uniji

Jeste li čuli za psa imena **Vučko**? Ako niste, ja ću vam nešto reći o tom nepoznatom heroju. U prosincu 2011. godine u naselju **Mali Pariz**, u ulici Ivana Cankara pronađen je njemački ovčar Vučko u vrlo lošem stanju. Pronađen je u napuštenoj kući, svezan na dva lanca od kojih je jedan bio zategnut u dnu stupa, a drugi na vrh stupa, te zbog toga pas nije mogao sjesti, čučnuti, niti leći. Pas je stajao u poluzgrbljenom položaju satima, danima, tjednima.

EU zabranjuje pse držati na lancima.

Stajao je u blatu, ispred njega su bile dvije prazne i prljave posudice, a prostor oko njega zaudarao je po lešini. Zbog infekcije spolovila pas nije mogao ni obavljati nuždu. Mnogi ljudi su prošli kraj tog dvorišta, mnogi su ga vidjeli i ignorirali, misleći kako je to samo pas. Jeste li i vi to učinili? Nadam se da niste.

Odnos prema nasilju nad životinjama uvelike se razlikuje u **Hrvatskoj** i u zemljama **Europske unije**. Najbitnija razlika je ta što se u EU kazne za nasilje provode više nego u našoj državi. Recimo, nakon što je u Velikoj Britaniji 2010. godine osvanula snimka žene kako baca mačku u kantu za smeće, ubrzo je pokrenuta istraga, osoba koja je bacila mačku je pronađena i kažnjena s 250 funti. Možda se čini malo, ali bolje i toliko nego ništa. Nekima je to smiješno, ali u toj državi postoji i „**policija za životinje**“ koja se brine o sigurnosti i zaštiti životinja. No, nije samo ta tzv. policija za životinje odgovorna za spašavanje. Postoje i mnoge udruge koje brinu čak i o divljim životinjama, a građanima nikada nije teško nazvati udruge i prijaviti npr. ptiće koji su ispali iz gnjezda i sl. Na takve pozive u Hrvatskoj policija ne bi izašla na teren nego bi vam se nasmijali, a možda se i vi sada smijete.

EU zabranjuje pse držati na lancima. Zabranjuje i Hrvatska, ali tog zakona nitko se ne drži i nitko nije kažnjavan zbog toga. Na selima je normalno vidjeti psa zavezanog na lancu od jedan metar, što nije dobro ni za ljude jer povećava agresivnost u psa. Tomu se ne treba čuditi. Samo zamislite da svoj život provedete na lancu od jednog metra, dok vam se taj isti lanac urezuje sve dublje i dublje u vrat, nanoseći vam užasne bolove. I nemojte reći: „To je samo pas“, jer to nije samo pas, to je biće koje osjeća i koje je željno pažnje. To je biće koje bi se rado poigralo ili pomazilo s vama makar pet minuta na dan.

Prava životinja u zemljama Europske unije

Piše: Martina Radić, 4.d

Postoji problem koji se sustavno zapostavlja, a riječ je o zlostavljanju životinja. Europska unija je donijela zakone o zaštiti životinja na farmama - teladi, svinja, pilića, zaštiti životinja u vrijeme ubijanja i klanja, zaštiti tijekom prijevoza, zaštiti mačaka i pasa te divljih životinja u zoološkim vrtovima, te zakone o zaštiti životinja korištenih u eksperimentalne i znanstvene svrhe. Njemačka je postala prva europska zemlja koja je izglasala da će svojim ustavom jamčiti prava životinja.

Životinje u Njemačkoj su već i ranije bile zaštićene zakonom koji je određivao u kakvim uvjetima moraju biti držane životinje u zatočeništvu, ali aktivisti tvrde da taj zakon nije bio dovoljno razrađen po pitanju kontrole upotrebe životinja u svrhu istraživanja.

Položaj životinja u zemljama EU:

U Njemačkoj su im prava garantirana već ustavom. U Nizozemskoj dva mjesta u parlamentu zauzimaju

zastupnici iz Stranke za životinje. Španjolski parlament poziva na donošenje zakona koji bi čovjekolikim majmunima dodijelio *ljuska* prava. U Austriji čimpanzi pokušavaju izboriti status osobe. Osim približavanja životinja ljudima putem znanstvenih spoznaja, u suvremeno doba sve više jača i pokret za prava životinja koji se zasniva na određenom etičkom stavu. Shvaćate li koliki je problem napuštanja, zlostavljanja i ubijanja životinja? Nemojte nikada kupovati životinje, jer su uz trgovinu životinjama povezani ogromna patnja i umiranje. Nemojte nikada darivati ili udomljavati životinju kako biste udovoljili djeci i ako svi članovi obitelji nisu suglasni i spremni brinuti se o životinji dugi niz godina. Ako zaista želite pomoći, udomite neku od brojnih napuštenih i neželjenih životinja. Lijepo je imati vjernog suputnika u životu.

Nasilje nad životinjama

Piše: Dajana Trkulja, 1.c

Zlostavljanje životinja nije rezultat samo neke sporedne mane u osobnosti, nego je puno vjerojatnije simptom dubokog mentalnog poremećaja. Istraživanja u psihologiji i kriminologiji pokazuju da se ljudi koji su okrutni prema životinjama ne zaustavljaju na tome; mnogi od njih postanu okrutni i prema ljudima. Brutalna izživljavanja, mučenja, nebriga i nehumani postupci prema životinjama vrlo su česti u Hrvatskoj, upozorava udruga *Prijatelji životinja*.

„Sve je više maltretiranih i odbačenih životinja unatoč jačem radu aktivista udruge“, istaknuto je na godišnjoj skupštini Društva za zaštitu životinja. Nebriga o životinjama reflektira se na lokalnu zajednicu i kao komunalni problem, no vidljiv je pomak na bolje u radu policije koja temeljitije pristupa slučajevima nasilja nad životinjama.

U Hrvatskoj, usprkos velikom problemu napuštenih životinja, ne postoje programi kastracije uličnih i napuštenih životinja, koji bi značajno pridonijeli smanjenju broja životinja koje ostavljene lutaju našim gradovima, a koje bi lokalne zajednice bile dužne provoditi. Za rješavanje problema kontrole razmnožavanja odgovornosti snose lokalne vlasti, koje su dužne prema Zakonu o zaštiti životinja voditi brigu o napuštenim životinjama.

Udruga *Prijatelji životinja* objavila je ovih dana popis s 22 njima poznata slučaja mučenja i zanemarivanja životinja, koji su se dogodili na području Hrvatske tijekom 2011. godine. Čak šest slučajeva je sa zadarskog područja.

Najpoznatiji je slučaj s Lošinja gdje je jedan liječnik puškom ubio osam kozlića i koza. Bilo je i slučajeva stavljanja štenaca u plastične vrećice koje su potom bacane u smeće, kao i trovanja pasa i mačaka. I neki od slučajeva mučenja životinja koji su se dogodili na zadarskom području dobro su poznati. Tako se na Općinskom sudu sudilo umirovljeniku koji je motikom zatukao janje, te ga bacio u kontejner, četvorica srednjoškolaca mučila su mačica te su taj nemili čin i snimila, a u zadnjem slučaju dvije mačke i tri psa otrovani su jakim pesticidom.

Poznati zadarski kinolog Branko Šare drži kako ovakvo ponašanje pojedinca proizlazi iz kućnog odgoja. „Za mene je najopasnije kada se nasiljem nad životinjama služe djeca jer su oni na početku svojega razvoja. Netko od njih želi se pokazati važan u društvu, netko možda time želi prikriti neke svoje društvu skrivene mane na način da ispadne „velik“ maltretirajući životinje. No taj će sutra maltretirati svojega prijatelja jer taj nosi naočale, ima „klempave“ uši ili slično, zbog čega tome treba posvetiti posebnu pažnju“ – istaknuo je Šare te dodao kako bi se djeca mogla pravilno usmjeriti nabave li njihovi roditelji male kućne ljubimce o kojima će djeca voditi brigu.

Mnogim se životinjama i danas uskraćuju njihova prava. U malobrojnim slučajevima, samo neke vrste uživaju zakonsku zaštitu. Ovo dokazuje samo jedan vid diskriminacije koja se tiče prava životinja. Ljudi rade velike razlike između različitih vrsta, cijene samo one životinje koje im u bilo kojem pogledu odgovaraju ili od kojih imaju neke koristi - mačke su mazne, psi su odani, dupini su prijateljski nastrojeni. Takvo je shvaćanje životinja vrlo ponižavajuće budući da se one uvažavaju samo kad su u nekoj funkciji, bilo da se koriste u terapijske, društvene ili uslužne svrhe. Čovjek bi trebao uvažiti sva živa bića, pa čak i ona koja se na prvi pogled ne čine toliko zabavna, privlačna ili odana.

Piše: Marina Zorić, 1.b

Born to be wild...

Bila je 2009. godina kada smo bratić i ja odlučili, po uzoru na svoje idole (*AC/DC, Nirvana, Opća Opasnost, Atomsko Sklonište, Animatori*), naučiti svirati. Sami smo napravili bubnjeve. Veliki bas bubanj napravili smo od stare kante koju smo nabavili od djeda. Tomovi su bili od starih kutija koje smo od ruba do ruba prelijepili debelim, smeđim selotejpom. Za činelu smo uzeli bakin stari lonac, točnije samo poklopac. Njegove palice zamijenile su mamine kuhače.

Kroz nekoliko tjedana ja sam na akustičnoj gitari usvojila prve akorde s kojima sam mogla svirati pjesme. I tako je sve to započelo. Na taj smo način bratić i ja svirali neko vrijeme, sve dok na jednoj motorijadi nismo preko roditelja upoznali vršnjake koji su već svirali oko godinu dana, ali im se grupa razila. Odlučili smo popričati s njima o stvaranju nove postave u kojoj bismo bili bratić i ja. Oni su se složili, ali smo uzeli pauzu dok bratić ne nabavi bubnjeve. Uskoro je bratiću bio rođendan. Otišli smo malo svirati prije nego dođu gosti. Iznenada, na sredini prostorije stajali su bubnjevi.

Prvo smo minutu i pol samo stajali, a onda smo shvatili da napokon imamo priliku raditi ono što

želimo, tj. svirati na pravim

instrumentima. Želja nam se upravo ostvarila. Nakon nekog vremena pojavio se moj otac i dao mi u ruke kopiju Gibsona (električna gitara), te pored mene stavio gitarsko pojačalo. Bratić i ja smo bili presretni. Javili smo prijateljima i probe su mogle početi. Svirali smo s velikom žarom, zapravo nismo ni shvaćali koliko smo uopće sretni. Na jednu od proba došao je moj tata, koji se već više od 30 godina bavi glazbom, poslušao nekoliko pjesama i rekao da u subotu imamo svoju prvu svirku.

Nismo mogli vjerovati. Mislim da mi je to bio jedan od najsretnijih dana u životu. Tada smo

bili visoki 1.45, imali 35kg i držali na sebi gitare od metar i pol, no to nas nije spriječilo da ostvarimo ono što smo željeli. I danas naš bend postoji iako se početna postava izmijenila. Drago mi je što smo bili uporni te što smo htjeli napraviti nešto za sebe, ali i za druge. Upamtite, sve se može kada se uistinu želi i hoće. Kada si kažeš da nešto stvarno želiš, ne zanima te ništa drugo, briga te što drugi kažu i šta misle. Važno je što ti misliš o tome!

Moda kroz povijest

Piše: Martina Radić, 4.d

Moda označava popularni stil oblačenja. Važno je napomenuti da se put mode i dizajna mijenja brže nego kultura u cijelosti. Moda je uobičajeni socijalni fenomen. Napredak ili prolazak mode ostaje zapamćen.

Krenimo od 1920. godine koju je obilježila *Coco Chanel*, jedna od najutjecajnijih i najinovativnijih modnih dizajnerica do današnjih dana. *Coco Chanel* dala je svijetu mode poznatu malu crnu haljinu, parfem *Chanel No5* i klasični osjećaj za stil koji je utjecao na žensku modu tijekom 20. stoljeća. *Chanel* je promijenila žensku modu, izbacila je neudobne korzete te predstavila svakodnevnu, praktičnu odjeću koja je oslobodila žensko tijelo. Vrlo važno je spomenuti 40-te godine 20. stoljeća jer je tada nastao takozvani *pin up look* koji je i danas jedan od najupečatljivijih stilova. Lepršave haljine, odjeća s točkicama ili crtama te bujne frizure samo su jedan dio tog razdoblja. Prisjetite se slavne *Marilyn Monroe* koja je upravo pravi primjer *pin up looka*.

Istaknute obrve, crveni ruž i crni tuš za oči su upravo ono što je okarakteriziralo četrdesete i pedesete. Kako je moda nepredvidljiva, sedamdesete su bile godine velikih promjena u modi i tadašnjeg stila živote. U prvoj polovini sedamdesetih (oko 1973.) započela je era tzv. disko muzike. Pojavila se

prvenstveno kao europski fenomen. Uskoro se proširila i postala vrlo popularna, posebno u SAD-u. Vrhunac doživljava između 1976. i 1979., kada ima i veliki utjecaj na modu. Ono po čemu su sedamdesete bile zapamćene su afro frizure, šarena odjeća, trapez hlače, cipele s velikom platformom i debelom petom te prsluci i torbe ukrašeni resicama. I danas se vidi taj utjecaj na modu. Na modnim pistama često se pojavljuju lepršave tunike, hlače visokog struka i natapirana kosa, dizajneri svako malo recikliraju već viđeno. Upravo ovi stilovi imali su veliki utjecaj na europsku modu. Dizajneri su znali da će upravo stilovi vezani uz važne ličnosti i događaje kao što su *Marilyn Monroe* i pokret hipija ostvariti velik preokret u modi i zainteresiranost ljudi.

Danas je moda nezaobilazni dio društva. Napravite li usporedbu između današnje mode i mode iz prošlosti, vidjet ćete veliku razliku i napredak koji

je postignut, pogotovo što se tiče ženske odjeće i obuće. Od nekadašnjih malih peta nastale su štikle s petama do 15 centimetara, pa i više. Kreatori su uvidjeli koliko su upravo visoke potpetice važne u modnoj industriji.

Vjerujem da ste i primijetili koliko je moda prevrtljiva, pa se često vraćaju kao *in* stvari koje su nosile vaše bake. Mislim da je to jako dobro jer neki stilovi ne smiju biti zaboravljeni, već se trebaju vraćati i upotpunjavati. Europska je moda danas jako napredna i prepoznatljiva u svijetu. Razvila je svoje posebne stilove i postala je velika konkurencija američkoj. I hrvatska moda sve više napreduje. Na nju utjecaj imaju razvijene europske zemlje i gradovi koji su prepoznatljiviji po modnim događanjima kao što je Milano. Hrvatska moda još nije dovoljno prepoznata. Moramo uložiti energiju, trud i novac da domaća moda bude u svim turističkim gradovima, te da je tako promoviramo i u svijetu.

Glazbenici poput *Freddiea Mercuryja, Johna Lennona i Dine Dvornika* promijenili su svijet svojom glazbom, stavom i izgledom. Iako više nisu s nama, njihova glazba je i dalje prisutna.

Farrokh Bulsara, poznatiji kao *Freddie Mercury*, rodio se u Zanzibaru 5. rujna 1946. godine. U Veliku Britaniju došao je s 18 godina i pohađao Fakultet za umjetnost i grafički dizajn, što će se u karijeri grupe *Queen* primijetiti na omotima albuma. Mercury se pridružio tadašnjim članovima grupe *Smile*, a 1970 napokon su osnovali jedan od najpoznatijih svjetskih sastava – *Queen*. S glasom nevjerojatnog opsega od čak četiri oktave, bio je jedan od najboljih vokala na tadašnjoj

glazbenoj sceni, te se ujedno i danas smatra jednim od najvećih vokala u glazbenoj povijesti. Freddie je imao izuzetan talent za pisanje pjesama i melodija. Njegova uvjerljivo najbolja i u svijetu najpoznatija pjesma je „*Bohemian Rhapsody*“ s albuma „*A night at the Opera*“ iz 1975. godine. U Britaniji se zadržala 9

tjedana na broju jedan top ljestvice. Kroz daljnji razvoj karijere napisao je veliki broj pjesama, a njemu najdražu „*Love of my Life*“, posvetio je svojoj tadašnjoj zaručnici Mary Austin.

Godine 1987., oko Uskrsa, Freddie je saznao da boluje od AIDS-a, što nije javno priznao sve do 1991. Odlučio je više ne odlaziti na turneje s grupom, ponajviše zbog bolesti s kojom se morao suočiti. 1991. godine izlazi posljednji album grupe *Queen* za Mercuryjeva života, „*Innuendo*“ koji sadrži dvije oproštajne pjesme – remek djelo „*The show must go on*“ i „*These are the days of our lives*“.

Freddie je umro 24. studenog 1991. godine u svom domu u Londonu, a 20. travnja 1992. godine održan je koncert njemu u čast na nogometnom stadionu Wembley. Koncert su izravno prenosile televizijske postaje diljem svijeta, a bio je gledaniji od Live Aida održanog 1985. godine. U znak časti prema velikoj legendi nastupali su: *David Bowie, Tony Iommi, Robert Plant, Lisa Stansfield, Elton John, Axl Rose, Metallica, Paul Young, George Michael, Extreme, Annie Lennox* i mnogi drugi.

I sada, nakon 20 godina od njegove smrti, Freddieja se pamti po energičnom stilu nastupanja, kao snažnog,

izuzetno karizmatičnog i talentiranog glazbenika s iznimnim vokalnim sposobnostima.

Engleska je 1991. izgubila najboljeg glazbenog umjetnika rock scene, dok je Hrvatska 2008. također izgubila svog glazbenog genija. *Dino Dvornik*, hrvatski glazbenik i sin glumca Borisa Dvornika, rodio se u Splitu 20. kolovoza 1964. godine. Vrlo je rano počeo s glumom u kulturnoj seriji *Naše malo misto*. Pohađao je i glazbenu školu, ali ga klasična glazba nije zanimala, pa ju je ubrzo napustio. Dinu nije zanimala gluma, stoga se odlučio baviti pjevanjem. Već od samih početaka Dino je imao svoju viziju glazbe, ali je tada bio neshvaćen od diskografskih kuća. Volio je funky glazbu i bio je zapamćen kao prvi skladatelj s funky zvukom na prostoru bivše Jugoslavije. Nakon prvog studijskog albuma „*Dino Dvornik*“, 1990. izdaje album „*Kreativni nered*“, kojega je radio pod velikim pritiskom jer je trebao opravdati prvi album na kojemu su sve skladbe bili hitovi. Album donosi nekoliko uspješnica, a najpoznatiju među njima „*Jače manijače*“ osmislio je Rambo Amadeus. Prvi koncert je održao u Domu sportova u Zagrebu. Dan prije koncerta rodila mu se kćer Ella. Nakon kratkog prekida glazbene karijere vraća se na scenu 1995. godine objavivši maxi singl „*Afrika*“.

Dinin zadnji album „*Pandorina kutija*“ nagrađen je s 4 Porina. Planirano je da album izađe u listopadu ili studenome i Dino je od njega mnogo očekivao; međutim, iznenadna smrt

sprječila je da doživi njegovo objavljivanje. Umro je u Zagrebu 7. rujna 2008. godine od kombinacije tableta za

smirenje, protiv bolova i antidepresiva. Razlog nije bila prevelika količina tableta već omjer različitih supstanci. U Splitu, njegovom rodnom gradu također je organiziran ispraćaj na Peristilu, gdje se okupilo nekoliko tisuća ljudi koji su na taj način odali počast jednoj od legendi grada Splita i Hrvatske.

Svakoga dana ljudi gube voljene osobe, ali ipak oni i dalje žive u nama. Iako je svijet izgubio dva nevjerojatna pjevača, njihova glazba i dalje živi, i dalje se sluša i voli, jer, iako ljudi odlaze, ono što ostave iza sebe traje vječno.

Piše: Iva Zmaić, 3.d

Slavonski Brod se budi kada su u pitanju glazbeni koncerti, posebno oni na alternativnoj sceni. Mnoge brodske grupe dobile su svoju priliku da pokažu Brodu što znaju. Svakog vikenda imale su svoj nastup poznatije rock

Nevermind

grupe kao što su *Slučajni Odabir*, *Bitchslap*, *Walk Away* i *Neverminds*. Iako su malo manje poznate starijoj populaciji, mlade brodske grupe bile su zadovoljne svojim *live* nastupima na gradskom kupalištu i u kafićima poput *Rupe* i *Derbyja*. *Slučajni Odabir*, rock grupa iz Oriovca najpoznatiji su među svojim vršnjacima. Bend su osnovali 2009. godine Mario Zulić i Marko Krnić iz Oriovca, kasnije im se pridružuju Mislav i Petar Javor iz Brodskog Stupnika. Ime benda, kako kažu, slučajno je odabrano. Obrađuju najveće hitove rock i metal scene, a uzori su im *Black Sabbath*, *Deep Purple*, *AC/DC* i *Whitesnake*. Nakon više promjena vokala, bendu se pridružuje Viktor Mautner i, zahvaljujući svom izvanrednom glasu, ostaje u grupi do danas. Bend je do sad održao preko 18 svirki, nastupili su više puta u caffe baru *Rupa*, na gradskom kupalištu i u caffe baru *Marlboro* u sklopu humanitarne akcije „*Glazbom protiv nasilja*“.

Brodski bendovi

Druga brodska grupa *Walk Away* sadrži četiri člana, od kojih je jedan – Dubravko Blažević - učenik 4. razreda naše škole. Bend su osnovali u prvom mjesecu 2011. godine bubnjar Dubravko Blažević, gitarist Tomislav Sokolović te basist Ante Stepčić. Kasnije im se pridružuje vokalist Dominik Blaževac te klavijaturist Bruno Colić, kojeg zamjenjuje novi klavirist Matej Grgurević. Probe su na samom početku održavali kod gitarista, a kasnije se premještaju kod pjevača, a danas imaju prostor u dvorištu „*Društvo naša djeca*“. Prostor im je, kako kažu, *prva liga* i svi su se potrudili da ga zvučno izoliraju i ujedno ga renoviraju. Imali su čast biti predgrupa *Adastri* i *Vatri*, a svirali su više puta u *Rupi*, *Derbyju* i na gradskom kupalištu. Danas imaju osebujan repertoar glazbe od popa, rocka, funka, metala i bluesa, od *Letećeg Odreda* preko *Red Hot Chili Peppera* do *Metallice*. Do imena benda *Walk Away* došli su slučajno. Slušali su pjesmu *Dire Straitsa* u čijim se stihovima ponavljaju riječi *Walk Away* i tako su dali ime bendu. Iako su preko zime osuđeni samo na

Walk Away

kafiće (zbog sveopće prisutnosti *turbofolka*) mladi alternativci se ne daju i kreću u bolju budućnost.

Pišu: Petar Bašić i
Matko Mustapić, 4. a

U današnje vrijeme izlasci su postali **životni stil** svih dobnih skupina. Izlasci više nisu rezervirani samo za mlade već se dozna granica onih koji izlaze tijekom godina sve više pomiče, pa se tako u današnje vrijeme na jednom mjestu okuplja populacija od srednjoškolaca, studenata do četrdesetogodišnjaka. Činjenica je da hrvatska mladež danas sve češće izlazi na *cajke*, ne znajući zapravo da su se njihovi roditelji borili i u ratu ginuli upravo s autorima takve glazbe. No, o ukusima se ne raspravlja.

U Hrvatskoj ima kvalitetnih klubova gdje se može izaći i dobro zabaviti. S druge strane, mi već odavno živimo u EU po pitanju ljetnih festivala i partyja. Dovoljno je vidjeti nicanje brojnih

festivalskih projekata u zadnjih nekoliko godina, uglavnom u organizaciji Britanaca koji zbog medijske i financijske pozadine, bez problema privlače na tisuće i tisuće stranaca na našu obalu. Tako se npr. nude festivali tipa **Garden festival, Outlook, Hideout festival, Electric Elephant, Stop Making Sense** i dr. Nikako ne smijem zaboraviti spomenuti **Zrće** koje je također dignulo ljestvicu po pitanju kvalitete događaja, te u zadnjih par sezona postalo nezaobilazna destinacija kad se radi o **party hedonizmu**.

Garden festival

Stop Making sense Festival

Noćni život u Austriji

Austrija je jedna je od najbogatijih zemalja Europske unije. Osim po Mozartu i prekrasnim Alpama, Austrija je poznata i po noćnom životu, izlascima i dobrim koncertima.

Međutim, iako ne manjka zabave za mlade, u Austriji su pravila za tinejdžere jako stroga. Primjerice, u Slavenskom Brodu, ali i u ostalim hrvatskim gradovima, maloljetnici izlaze u noćne klubove i diskoteke te ostaju do jutarnjih sati. Prema austrijskim

Piše: Ana Jerković, 1.g

zakonima, svi koji imaju 15 i 16 godina mogu ostati do 01:00 h, ali uz uvjet da uza se imaju osobnu iskaznicu, u slučaju dolaska

policije. Ako ih policija „uhvati“ bez osobne iskaznice, maloljetnici moraju ići u policijsku postaju.

Kod nas je drugačije. Svaki dan sve više i više djece dobi od 12 do 14 godina odlazi u grad i ostaje do poslije ponoći. Stoga su sve češći slučajevi o kojima čitamo u novinama - tragedije zbog prevelike konzumacije alkohola. Najveći krivci su roditelji jer dopuštaju djeci da ostaju vani do kasno.

Što se tiče konzumacije alkohola, Austrija je puno drugačija od Hrvatske. Mladi imaju brojne mogućnosti za zabavu na mjestima gdje se strogo kontrolira unošenje alkohola. Na koncertima je alkohol zabranjen, dozvoljeni su samo sokovi i mogu ući osobe koje imaju 18 godina. Cilj je potaknuti mlade da ne izlaze u diskoteke, da ne piju i da se zabave na bolji i ljepši način. Vlasti su shvatile da koncerti

imaju pozitivan učinak na mlade. Jedna od najpoznatijih pjevačica koja dolazi u prekrasni grad Innsbruck je Christina Sturmer. Kod nas poznate pjevačice poput Jelene Rozge imaju koncerte u diskotekama na kojima ostaje mnoštvo maloljetnika do poslije ponoći.

U Innsbrucku su koncerti organizirani na trgovima, u selima, pa čak i u šumama. Pokazalo se kako su mladi posebno zadovoljni tim koncertima.

Za austrijske tinejdžere velika je sramota *završiti na policiji*. Završiti na policiji u doba kada po zakonu nisi smio biti vani je kažnjivo. Roditelji moraju platiti novčanu kaznu u slučaju da je dijete pravilo nered; u ostalim slučajevima dobije samo opomenu.

Austrija želi osigurati bolji život svojim tinejdžerima, život bez nasilja, opijanja, ludovanja. I sama sam imala priliku izaći u disko klub u Austriji i ostala sam iznenađena. Bila sam među tinejdžerima svojih godina, ali i starijim. Nitko nije pio alkoholna pića, a onaj tko je zatražio alkoholno piće nije ga dobio jer je konobarima zabranjeno prodavati pića maloljetnicima. Kad sam došla u Brod i izašla van, šokirala sam se. Nije bilo ni 23:00 h, a većina mladih je već bila pijana. Poželjela sam se vratiti u Innsbruck, jer ono što sam tamo doživjela ne može se opisati, to je nešto predivno. Nadam se da će i Hrvatska, ulaskom u Europsku uniju, morati promijeniti svoje zakone. Trnovit je put do zvijezda, pa tako i do austrijskoga noćnog života.

Mlada dijaspora u Berlinu

U velikom gradu, poput Berlina, postoje bezbrojne mogućnosti za ludi noćni provod. Međutim, potomci hrvatskih iseljenika zabavljaju se *odvojeno od svojih njemačkih vršnjaka*. Često organiziraju partyje u klubovima i odlaze u tzv. *hrvatske kafiće*. Tako je već postala božićna tradicija da se poslije ponoćke ide na party gdje obično svira DJ iz Hrvatske.

Putovanje u Englesku

Prošle godine sam, na nagovor prijatelja, odlučila otići na dvotjedno putovanje u Englesku. Na put smo krenuli preko turističke agencije *Sol*. Nakon četiri sata leta, sletjeli smo u zračnu luku Gatwick. Iako je Gatwick izvrsno organiziran, prolazak kroz carinsku kontrolu trajao je predugo. Prema planu putovanja, prva dva i zadnja dva dana trebali smo provesti u Londonu, a ostale dane u Bidefordu s učestalim izletima u druga mjesta. Od Gatwicka smo podzemnom željeznicom krenuli prema odredištu - *Russel youth hostelu*.

centara. U Londonu je izbor u trgovinama velik i raznolik, ali su cijene doista visoke. Najveća razlika u cijenama je vidljiva u prehrambenim proizvodima - na primjer hamburger, koji je kod nas 12 kuna, na jednom mjestu u Londonu sam platila 5 funti, odnosno 45 kuna.

Sutradan smo krenuli za *Bideford* u koji smo stigli oko 17 sati. Imali smo organiziran smještaj po raznim obiteljima. Moja prijateljica Vita i ja smo dodijeljene *udomiteljici* po imenu Jennifer. Kuća u kojoj smo boravile bila je karakteristična engleska kuća.

U kući sam primijetila neke razlike između naših i engleskih kuća. Na primjer, prozori se ne otvaraju prema unutra, nego prema van, postoje zasebne slavine za hladnu i toplu vodu, imaju samo kade, kao da nitko u Engleskoj nema tuš, perilica rublja stoji u kuhinji itd.

U Bidefordu smo svaki dan osim nedjelje imali *nastavu* od 9 do 12 h. Nastava se sastojala od raznih radionica. S nama su u grupi još bili Mađari i zaista je bilo zanimljivo. Popodne, oko 13 sati smo išli na izlete. Obišli smo mnoga interesantna mjesta kao što su dvorac kralja Arhtura, Stonehenge, Exeter... S izleta smo se vraćali oko 17 sati, zatim smo večerali, a navečer bismo išli van ili gledali film.

Zadnja dva dana smo proveli u *Russel youth hostelu* u Londonu. U sobi nas je bilo šesnaestero.

Russel youth hostel namijenjen je mladim ljudima. Cijene su niske, a sobe višekrevetne. Nakon što smo se smjestili, krenuli smo u razgledavanje Londona. Posjetili smo *Big Ben*, *British museum* te jedan od velikih trgovačkih c

Moja europska putovanja

U svom 18 godina kratkom životu posjetio sam mnogo europskih država. Dragi čitatelji, s vama ću podijeliti svoje doživljaje s tih putovanja i neke zanimljivosti koje se vežu uz određene zemlje.

Prva država na našem putovanju je **Švicarska**. O njoj se najčešće govori kao o sigurnoj i neutralnoj državi. Činjenica je kako je to europska država koja najduže nije vodila ratove. Sama država poznata je po proizvodnji sira i čokolade.

Ljudi su pristupačni i otvoreni (spremni pružiti pomoć) iako su zakoni strogi, a kazne rigorozne. Tako npr. ukoliko vodite mačku u šetnju, ona mora biti na povodcu (poput pasa u Hrvatskoj). Otpad se

mora odvojiti prije bacanja u kontejnere (pokvarena hrana mora se izvaditi iz staklenke, te baciti u poseban kontejner, staklenku valja oprati i skinuti naljepnicu, te je razvrstati po boji stakla i bez poklopca baciti u određeni kontejner). Naravno, najpoznatiji švicarski proizvod je Milka čokolada. Također, dobro poznate su i švicarske banke.

U susjednoj **Kneževini Lichtenstein** nisam prao novac, nego sam posjetio veličanstveni park kneževa dvorca. Kneževina Lichtenstein se nalazi između Austrije i Švicarske.

Treća država na našem putovanju je **Njemačka**. Nijemci su otvoreni, pristupačni i pouzdani. Vrijedni su i ljubazni. Dosjetljivi su i iskorištavaju sav mogući prostor za zaradu. Maksimalno pokušavaju olakšati komunikaciju sa svojim gostima. Kad sam bio u pivnici u Münchenu, konobar koji nas je trebao poslužiti poslao je svog kolegu (podrijetlom Mađara) kako bi nam olakšao narudžbu.

U susjednoj nam **Bosni i Hercegovini** probao sam čuvene ćevape s vrhnjem.

Također sam posjetio Budvu, čuveno turističko središte u **Crnoj Gori**. Takvu napućenost turistima (uglavnom Rusima) nisam doživio nigdje. Rusi su većinski vlasnici turističkih objekata.

Iz Budve odlazimo u **Austriju**, zemlju valcera, Mozart kugli i alpskog skijanja. To je država u kojoj žive vrijedni ljudi koji se maksimalno trude urediti svoj krajolik. Njihove okućnice bogato su okićene petunijama, vodenikama i pelargonijama. Tamo možete relativno jeftino kupovati robu i slatkiše.

Sedma država na našem putovanju je romantična **Italija** temperamentnih Talijana. Za Italiju uglavnom vežemo Ferrari, Vespu, lazanje, pizzu, Juventus, Gardaland, Vatikan, Rim, Napulj, Veneciju, Rimini, Genovu, Pompeje... U toj državi ljudi su spremni raditi kompromise kako bi pomogli vlastitim gostima. Vjerojatno misle, ukoliko njihovi gosti budu zadovoljni, oni će bolje zaraditi. Nedostatak Italije su oskudni obroci, tako da strani gosti uglavnom ostanu gladni poslije obroka. Stoga se dobro najedite prije putovanja u Italiju.

Osma država na našem putovanju je **Slovenija**. Jedan od meni zanimljivih običaja je taj što u bistru juhu stavljaju palačinke sječene na trake (to je njihov specijalitet), a karakteristično jelo je i kaša od heljde. Slovenci su suzdržani u kontaktu sa strancima.

Posjetio sam i nama susjednu **Mađarsku**. U njoj sam išao na sindikalni prosvjed koji je održan 2011. godine u Budimpešti, najljepšoj europskoj prijestolnici.

Deveta država na našem putovanju je **Španjolska**. Ljudi u toj državi su neobičnog karaktera. Iako većina ljudi djeluje pristupačno, nađe se i poneki ne baš tako ljubazni trgovac. Što se tiče cijena, internet i telefon su relativno jeftini.

Deseta država na našem putovanju je **Francuska**. Francuzi su ljubazni. Njihova hrana uglavnom je slatka. Svojim gostima nastoje maksimalno ugoditi. Na zimovanju sam uživao u besplatnim koncertima šansone. U romantičnom Parizu penjao sam se na Eiffelov toranj, a u Nici sam bio na replici Neptuna, jednog od brodova Christophera Columba. Zanimljivo je da je na tom brodu snimljen film *Pirati s Kariba*, 2012. godine zimovao sam u Tignesu, u kojemu su snimljene neke scene iz filma *Taxi 3*. Francuzi teže perfekciji, ali su neoprezni vozači. Prilikom parkiranja ne mare hoće li lupiti u susjedni auto.

Nadam se da ste uživali u ovom kratkom putovanju Europskom unijom.

Advent u Beču

Piše: Katarina Kljajić, 4.d

Ako ste obožavatelj božićnog ugođaja, Beč je pravo mjesto za vas! Tamo možete pronaći mnoštvo predivno ukrašenih trgova, ulica i dvoraca. Atmosfera koja vlada u gradu u vrijeme Došašća je prekrasna, a doživjeti je i provesti barem jedan Božić u Beču trebao bi svatko. *Adventske čarolije u Beču* godišnje privuku više od tri milijuna

Ako idete na jednodnevni izlet u Beč, stignete običi samo ona najpoznatija i najljepše uređena mjesta. Jednodnevne izlete organiziraju mnoge putničke agencije za vrlo povoljnu cijenu. Plan puta najčešće obuhvaća upoznavanje gotovo svih raskošnih božićnih sajмова, ali i poznatih znamenitosti. No, odlučite li u Beču ostati duže, sigurno nećete požaliti jer ta svjetska metropola ima puno za ponuditi.

Sajmovi i znamenitosti koje morate posjetiti
CHRISTKINDLMARKT

Najpoznatiji bečki božićni sajam.

WEIHNACHTSMARKT

Posebnu tradiciju čuva božićni sajam pred dvorcem Schönbrunn.

posjetitelja. Ta bečka tradicija potječe još iz 1296. godine. Stoga, ako ste se prepoznali u uvodnome dijelu, nastavite čitati jer ćete upravo ovdje pronaći mnogo korisnih informacija koje će vas možda odvesti u Beč na

ovogodišnji Božić.

ALTWIENERMARKT

Na znamenitom trgu Freyung u starome gradu prvi je božićni sajam održan još davne 1772. godine.

Kuća čuvenog arhitekta Hundertwassera, dvorac Belvedere, Opera, Rathaus, Parlament, Carska grobnica, Karlov trg, Karlova crkva, Ring, Gradska vijećnica, Trg Marije Terezije i Prater, katedrala Sv. Stjepana, Graben, Hofburg, Augustinska crkva...

Atrakcije za turiste neobičnog ukusa

Stari je kontinent prepun turističkih atrakcija koje posjetitelje privlače svojim jedinstvenošću. Zaboravljeni spomenici komunističkih diktatora, stare kanalizacije ili ukrasi napravljeni od ljudskih kostiju samo su neke od bizarnosti zbog kojih se isplati promijeniti plan puta i odmor učiniti zanimljivijim.

Staljinov svijet

Usred šume, oko 130 kilometara od Vilnusa, glavnog grada Litve, uređen je tematski park koji posjetitelje

vraća u vrijeme Sovjetskog Saveza. Park pod imenom Grutas, znan i kao Staljinov svijet, pun je predmeta iz tog vremena, od knjiga, postera, tehničke opreme i suvenira iz gulaga do glavne atrakcije - spomenika i skulptura komunističkih vođa koje su se na ovo mjesto počele odvoziti kada je ova bivša sovjetska republika 1990. odbacila komunizam i proglasila samostalnost.

Pariška kanalizacija

Ako vam dosade Louvre i Eiffelov toranj, spustite se u stari pariški kanalizacijski sustav, u dio koji je otvoren za posjetitelje i uređen kao turistička atrakcija. Iz prve ruke možete naučiti kako kanalizacija radi, ali i

Piše: Sonja Petkov, 4.d

NLO most

Novi most, koji je preko Dunava u slovačkoj prijestolnici Bratislavi izgrađen početkom sedamdesetih, zanimljiv je mnogim turistima zbog futurističkog izgleda nosivog tornja. Naime, na vrhu je izgrađena platforma koja izgleda kao da je na most sletio NLO. Svi koji žele provjeriti jesu li unutra stvarno mali zeleni mogu nesmetano ući jer je u kružnoj platformi uređen restoran iz kojega se pruža prekrasan pogled na grad i rijeku.

Kijevska lavra

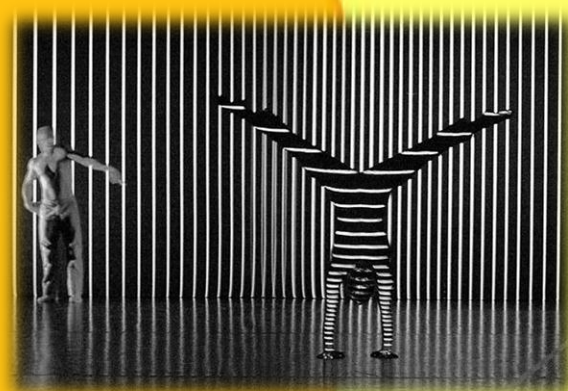
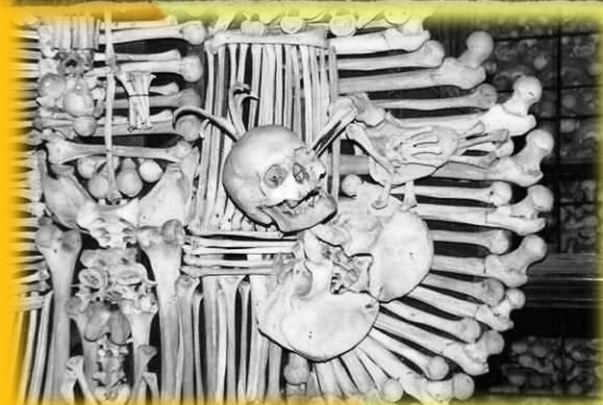
Stara gotovo tisuću godina, *Kijevsko-pečerska lavra* niz je samostana, crkvi i kapela ukopanih u spilje uz obalu rijeke Dnjepar. Kompleks je pod zaštitom UNESCO-a i jedan je od najstarijih spomenika duhovnosti u Ukrajini. Posjetitelji, osim po crkvama mogu proći i po dijelu ukopanih tunela, a možda naletjeti i na mumificirano tijelo nekoga zaboravljenog monaha.

Češka kosturnica

U mjestu Kutna Hora, sedamdesetak kilometara od Praga, nalazi se vjerojatno najpotresnija kapela u Europi. Njena je unutrašnjost ukrašena tisućama kostiju mrtvih redovnika, ali i običnih smrtnika čija su tijela pohranjena u crkvenu kosturnicu. Procjenjuje se da je u kosturnici pokopano više od 40 tisuća ljudi. Mnogi od njih svoje su kosti ili lubanje dali za zidne dekoracije, pa čak i za raskošni luster koji krasí kapelicu.

Ars Electronica

Ovaj muzej budućnosti, otvoren u austrijskom Linzu, prikazuje na koje sve načine nove tehnologije mogu utjecati na našu okolinu i, prvenstveno, maštu. Tamo se, primjerice, možete provozati virtualnom pećinom, letjeti iznad mitoloških mjesta ili zasvirati gitaru na snopu svjetlosti. Centar predstavlja najnovije softverske i hardverske tehnologije, zbog čega ga je posjetilo više od pola milijuna turista.

Hrvatske kulturne posebnosti

Hrvati imaju mnoštvo kulturnih posebnosti koje mogu ponuditi stranim turistima. Upravo pomoću naših „posebnosti“ možemo se predstaviti kao zanimljiva zemlja za istraživanja i pustolovine.

Mnogi ljudi ne znaju kakve sve neobične stvari imaju neki gradovi. Rim tako ima **muzej kanalizacije**, dok Bratislava ima svoj NLO most.

Piše: Nikolina Živković, 1.c

Hrvati se mogu ponositi svojom zemljom jer Hrvatska je postala država s najviše **zaštićenih kulturnih**

posebnosti u Europi. Stoga, kada turisti dođu u Lijepu našu mogu uživati u **Festi svetog Vlaha, hvarskoj procesiji za**

Festa svetog Vlaha

križem, u zvončarima iz Kastva ili proljetnoj procesiji Ljelja, a, ako im se ništa od toga ne sviđa, mogu otići pogledati kako izgleda lepoglavska, hvarska i paška čipka, ili pogledati kako se tradicionalno izrađuju drvene igračke iz Hrvatskog zagorja.

Ljubitelji glazbe mogu uživati u dvoglasnom pjevanju i sviranju istarske ljestvice. No, to nije sve što mi imamo za ponuditi. Za vrijeme božićnih blagdana mnogi ljudi kite svoje domove, pa tako i **obitelj Salaj** iz Grabovnice, pokraj Čazme. Obitelj Salaj tradicionalno obnavlja svoju **Božićnu priču** svake godine. Sve je počelo prije deset godina kada je Zlatko svoje imanje okitio sa 70 tisuća lampica. Ostvario je dječjački san jer u njegovoj obitelji nije bilo novca za božićne darove. Siromašno je djetinjstvo tako stvorilo bogatu turističku atrakciju. Zlatko Salaj je i ove godine cijelo imanje ukrasio s više od milijun lampica. Ukrašavanje traje mjesecima, lampica je svake

Božićna priča u Čazmi

godine sve više i više, a račun za struju bolje je i ne spominjati.

Što reći, osim - otidite i uživajte u toj **Božićnoj priči.** Ako ludite za božićnim ukrasima kao obitelj Salaj, pokušajte i vi ukrasiti svoj dom. No, dobro razmislite prije nego što išta započnete, jer za takav posao treba imati snažnu volju i pun džep!

Marina Mihić (4. d) u narodnoj nošnji

Kako sam promijenio mišljenje

Piše: Juraj Kraljik, 4.b

Piše: Matej Matičević, 4.b

Iz Uvodne riječi negacijske

skupine

Kao i svaka druga osoba, mnogo sam puta u životu imao predrasuda o nečemu o čemu nisam bio dovoljno informiran i za što nisam bio dovoljno zainteresiran. Tako je bilo i s Europskom Unijom. Bio sam teški skeptik duboko uvjeren da Hrvatska može i mora sama postići nešto. No, moji su se stavovi promijenili.

O Europskoj Uniji nisam dovoljno znao i jednostavno sam se bojao onoga što ona donosi. Također sam, kao domoljub, vjerovao kako naši ljudi imaju znanja i volje da postignu nešto sami. I dalje mislim tako. Ipak, Hrvatska ima puno veću mogućnost ostvariti svoje ideje i projekte uz pomoć i podršku Europske Unije. Kad čujem mlade kako govore: „Jao, od danas smo propali“, nakon što smo na referendumu izabrali opciju ZA, shvatim da te osobe jednostavno nemaju pojma o čemu pričaju. Čak sam i ja, do prije par mjeseci spadao u grupu ljudi koji nemaju pojma. Nakon što sam pričao s brojnim ljudima, shvatio sam da mnogi nisu sigurni što zapravo žele.

Najžešći argument euroskeptika da ćemo izgubiti suverenitet jednostavno je netočan. Mislim da je svima dosta bombardiranja propagandom i promocijskim materijalima, stoga neću objašnjavati zašto. Istina je da je naša vlada napravila propust što nije dovoljno obrazovala i obavijestila stanovništvo o EU, no također je istina i da su građani napravili propust što nisu pokazivali nikakvo zanimanje da svojevoljno nauče što im zapravo budućnost donosi. Zato i jest odaziv stanovništva na referendum bio tako malen. Ljudi su jednostavno mislili da njihov glas neće imati utjecaja, ili im se uopće nije dalo izići na izbore, kao što je jedna moja kolegica izjavila. I onda se ljudi pitaju zašto imamo problema u gospodarstvu i sa životnim standardom! Istina, bivše vlade su odgovorne za to, ali ni mi sami nemamo motivacije i želje za uspjehom i preuzimanjem inicijative. I sam sam od onih kojima se ne da previše raditi, a to mi se upravo odbija o glavu.

Toliko toga bih još mogao napisati, ali mislim da jednostavno nije potrebno. Nadam se da će u nekime moje riječi potaknuti barem malo želje da se pokrenu i krenu učiti nešto novo. Možda nam baš to svima promijeni budućnost.

Proučili smo zakone Europske unije i njihov utjecaj na gospodarska kretanja članica, kao i moguće utjecaje na Hrvatsku kao članicu – utjecaje na naše gospodarstvo i demokraciju, probleme korupcije i cenzure medija, moguće promjene tijeka obrazovanja građana Hrvatske, te utjecaj na uvriježene vrijednosti Hrvata. Svi naši argumenti su vjerodostojni i temeljeni na istinitim događajima i dokumentima. Cilj nam je usmjeriti vaše poglede, poštovane dame i gospodo, na propuste koji mogu nastati pristupimo li Uniji, iznijeti jasne i transparentne činjenice kojima, nažalost, vjerujem, dosada niste imali pristup.

Mi, skupina izrazito energičnih i ambicioznih mladih ljudi na čije će živote rezultat referenduma znatno utjecati, odlučili smo se boriti protiv ulaska u Uniju. Mišljenja smo da Unija u ovom trenutku ne može pozitivno utjecati na daljnji tijek naših budućnosti, te da smo, kao Država, nesprenni za promjenu i pothvat tih razmjera. Isto nas plaši pristup(iti) jednoj zajednici čija su unutarnja zbivanja, trenutno, u najmanju ruku zabrinjavajuća.

Neki od nas imali su priliku nazočiti javnoj tribini naziva „Vrijedi razmisliti, zar ne?“. U potpunosti se slažemo – vrijedi razmisliti, NE poslušati ljude koji vas pozivaju na jednu ili drugu stranu, nego objektivno sagledati činjenično stanje. Puno toga je, dragi Hrvati, na kocki. Nismo niti blizu dovoljno informirani za kvalitetnu odluku. Razmislite, vaša mladost vas moli, razmislite, jeste li spremni predati sebe, i nas, u neizvjesnost?

Učenici naše škole koji su sudjelovali u debati bili su. Filip Kurkutović, Petar Bašić, Dinko Kodžoman, Marija Seletković, Gabrijela Babić, Juraj Kraljik i Matej Matičević.

Politička odgovornost mladih

Nažalost, u današnje vrijeme svjedoci smo sve većeg nepovjerenja prema tzv. **političkim elitama**. U doba recesije ugled vladajućih i, općenito, političara, drastično je pao. Za to je dijelom zaslužno i njihov **indiferentan stav** prema stanju u kojem se države nalaze.

Ocjena političke odgovornosti i povjerenja dobiva se na izborima. Kao na prošlim parlamentarnim izborima, tako je i na nedavnom referendumu za ulazak Hrvatske u EU odaziv građana bio slab. Sve to ide u prilog činjenici da smo još **nezrela demokracija** i da su potrebne duboke promjene kako manjina ne bi odlučivala o životu i sudbini cijelog naroda. Osim vladajućih, dakako da je politički odgovoran i **narod**.

Mnogi ljudi, uključujući i moje vršnjake, govore da ne izlaze na izbore, niti planiraju, vodeći se mišlju: „**Što moj glas znači?**“. Za mene je to apsurdno i trebalo bi biti **regulirano zakonom**. Primjerice, u **Belgiji** ili **Grčkoj** izlazak na izbore je **građanska obveza** i neizlazak bez opravdanog razloga se kažnjava novčanom kaznom. Čim sam napunio 18 godina i stekao

pravo sudjelovanja na izborima, ni trenutka nisam dvojio hoću li glasovati. Osim toga, u slobodno vrijeme pratim i **proučavam politiku** jer smatram da ona odlučuje kako ćemo živjeti. Štoviše, planiram studirati političke znanosti i baviti se analiziranjem politike.

Često čujemo: „**Na mladima svijet ostaje**“, no nedovoljno smo svjesni njena pravog značenja. Kad-tad neki ljudi će se povući iz politike, što zbog starosti, što zbog nekih drugih nevažnih razloga, a netko će morati doći na njihovo mjesto. Iskreno se nadam da u budućnosti političari neće biti motivirani **visinom plaće i pozicijom**, nego isključivo boljitkom države u kojoj žive i rade. Tada će nam svima biti bolje, a političari će postati ugledni ljudi kojima će se vjerovati.

**Međunarodna
godina mladih
2010/2011.**

**Naša godina,
naš glas!**

Piše: Sonja Petkov, 4.d

Afirmacija mladih u društvu – volontiranje

Razmišljajući o volontiranju, prva asocijacija veže nas uz nešto pozitivno, dobro, uz želju da se nekome pomogne i da na taj način pomognemo svojoj zajednici. **Volonterstvo** je jedan od elemenata koji pridonose razvoju i formiranju demokratskih promjena u svakom društvu, odnosno **razvoju i formiranju prosocijalnog društva**. Ujedno je i osnova koja omogućuje građanima da se uključe u **različite građanske inicijative**, te da, davanjem svojega slobodnog vremena, znanja i iskustva te entuzijazma i energije, značajno doprinesu razvoju svoje zajednice i društva u cjelini. Postoje različita tumačenja i razumijevanja volontiranja, koja su usko vezana uz **tradiciju, kulturološke prilike te društveni kontest** u kojem se određena država nalazi. Volontiranje je **dobrovoljni, neplaćeni rad** koji se provodi u organiziranom kontekstu. **Volonter** se može definirati kao osoba koja obavlja neke radne zadatke bez novčane naknade u organiziranim uvjetima i u korist drugih pojedinaca ili zajednice, odnosno društva u cjelini.

Tradicija volontiranja u Hrvatskoj je duga, ali za razliku od nekih drugih europskih zemalja, kod nas je još uvijek volontiranje zanemareno. Takav oblik rada kod nas se nedovoljno cijeni. **Europa** kojoj težimo ima drugačiji odnos prema ovakvoj vrsti aktivnosti, pa je slika mnogo drugačija. **Volonterski oblik** rada je izuzetno cijenjen. Osobe starije dobi više sudjeluju u volonterskim aktivnostima u odnosu na mlade generacije i to zbog dva temeljna problema.

Rezultati istraživanja pokazuju da je volontiranje, iako većina ima pozitivan stav prema tome, još uvijek zanemareno u zemlji koja teži demokratskom društvu. Postavlja se pitanje zbog čega volontiranje nije u većoj mjeri prisutno kod građana RH, te zbog čega je mali broj volontera. Istraživanja također pokazuju da je volontiranje u RH slabo zastupljeno zbog **nemotiviranosti, loše informiranosti, teške ekonomske situacije, loše organizacije volonterskog rada, nedostatka potpore države**. Živeći u kapitalističkom svijetu i potrošačkoj kulturi gdje se visoko cijeni gomilanje

materijalnog kapitala, neizbježno se javljaju **egoizam i hedonizam** koji postaju glavne odrednice životnog stila mladih. Kako bi se promijenili stavovi mladih prema volontiranju, potrebno je promijeniti kulturu mladih. Treba raditi na promjeni odnosa prema radu, podučavati mlade da su upornost, štedljivost, pomaganje drugima, materijalna neovisnost, kritičnost, samokritičnost i odgovornost najvažniji elementi odgojne vrijednosti rada.

Nedostatak motivacije proizlazi iz nedovoljne **informiranosti mladih**. Karakteristika volontiranja, tj. neplaćenoga rada, odbija mlade da sudjeluju u njemu. Oni postaju **pasivni promatrači** koji cinično sagledavaju društvena zbivanja i, u nedostatku kritičnosti gube ambiciju za uključivanje u određene aktivnosti, poput volontiranja.

Cilj i svrha volontiranja ne moraju biti samo pomoć i briga za druge, nego briga za sebe i svoju budućnost. Čini li nas to sebičnim osobama? Ne, jer brinući se za sebe, možemo puno više dati drugima. Osim što nas ispunjuje, **volontiranjem** ljudi mogu naučiti velik broj vještina, steći dragocjene informacije, znanja i iskustva za koja bismo inače trebali izdvojiti značajnu količinu novca. Volontiranje potiče razvoj vrijednosti koje svaki poslodavac cijeni: **odgovornost, mogućnost rješavanja problema, profesionalni izgled, volja za učenjem** i stjecanjem novih vještina, dobri odnosi sa zaposlenicima i dobro upravljanje vremenom.

Volontiranje u Hrvatskoj još uvijek je u zanemarenom položaju u usporedbi sa zemljama EU. Kod volontiranja se ne radi samo o **altruizmu ili milosrđu** već postoji i važan element dobrobiti za onoga tko volontira. Važnost pojedinca krije se u njegovoj mogućnosti da učini razliku u društvu i na taj način mijenja svijet. Ima li boljeg osjećaja od onog kada pomažemo drugima? Možemo li svojim ograničenim životom na zemlji ostaviti bolji trag od ovog?

"Ne trebaš hodati po vodi, ne moraš biti bolji od drugih, nemaš ništa više od onoga što svi ostali imaju, ali ono što čini razliku, djela su kojima kod drugih ostavljaš svoj trag..." (S. Škopelja, Udruga Mi)

Piše: Matej Maras, 4.d

Kako bismo mogli definirati subkulture mladih, prvo moramo znati što označava pojam subkulture. Pojam subkulture najbolje je definirao Phil Cohen. On je rekao da je subkultura proizvod mladih iz radničke klase koji na taj način rješavaju proturječja koja susreću u roditeljskoj, ali i dominantnoj kulturi.

U svijetu, kao i u Hrvatskoj, postoje brojne subkulturne skupine i pokreti. Da bi subkultura doista opstala i bila snažna, ona mora ispunjavati četiri kriterija:

1. predanost – biti potpuno predan svim članovima svoje grupe;
2. identitet – članovi moraju imati osjećaj pripadnosti i povezanosti sa skupinom kojoj pripadaju, stvarati različite perspektive od ljudi koji se nalaze izvan skupine;
3. posebnost – zajednički ukusi, ideali i vrijednosti same skupine koja se razlikuje od drugih grupa/skupina;
4. autonomija – biti neovisna skupina, ne oslanjati se na *mainstream* kulturu, proizvoditi ono što je zaista potrebno za grupu da bi ona mogla funkcionirati i napredovati.

Neke od najpoznatijih supkultura su punkeri, navijači, emo, hip hop, skejterska, turbofolk itd.

Subkulture su imale posebno ulogu za vrijeme Domovinskog rata kad su mladi, bez obzira na umijeće sviranja, slali poruke mira, tolerancije i slobode, kritizirali društvo, pristrane medije u službi vlasti i izrugivali dominantnu kulturu.

Danas se dosta govori o emo subkulturi koju karakterizira uska odjeća te samoranjavanje (ranjavaju sami sebe, kako bi se kaznili zbog vlastitih grešaka; najčešće si usijecaju različite znakove u kožu). Nažalost, emo subkultura se često povezuje s metal subkulturom. Važno je napomenuti da su to potpuno različite subkulture. Pripadnici metal subkulture često nose lančice na jeans hlačama s puno željeznih kopči, nose kožne jakne, martensice (ponekad vojne čizme), uglavnom imaju dugu kosu i slušaju *žestoku* glazbu.

Subkulturu skejtera karakterizira nošenje širokih,

spuštenih hlača iznad kojih se vide bokserice, lagodna odjeća, u torbama se uvijek nalazi skB (skejt) kojega voze u slobodno vrijeme.

Pripadnici hip hop subkulture nose široke hlače i majice, dukserice, kape s ravim šiltom te hip hop patike. Tekstovi njihovih pjesma sadrže jaku socijalnu komponentu. Hip hop kultura u Republici Hrvatskoj počinje se razvijati devedesetih godina 20. stoljeća, a u Europi osamdesetih godina 20. stoljeća.

Turbofolk subkultura najzastupljenija je subkultura današnjice u Republici Hrvatskoj. Njen naziv sastoji se od dvije riječi. Folk znači narod, a turbo označava brzinu.

Podupirem sve subkulture i njihove pripadnike, ali šaljem apel da se međusobno ne napadaju i surađuju. Na taj način će se bolje upoznati i razumjeti.

Osobno slušam više stilova glazbe i nikada me ne provocira niti društvo koje sluša hip hop niti društvo koje sluša metal, rock, tehno, trance ili elektroničku glazbu.

Kultura mladih kao dio europskoga kulturnog identiteta

Svaka nacija ima svoju kulturu koja je obilježava i po čemu je poznata. Kultura je svugdje i za svakoga drugačija. Može se odrediti prema glazbi koju slušamo, prema našim zanimanjima i sl. U ovom se članku obrađuju kultura mladih kroz glazbu, film i časopise.

Upravo je glazba, kao bitan dio mladenačke kulture važna za izgradnju vlastitog identiteta. Često se na glazbi lome koplja između starih i mladih. Pomoću glazbe mladi često izražavaju svoj bunt prema društvu. Kada su se 50-ih godina pojavili Rock and Roll i Elvis Presley mladi su jednostavno poludjeli za novom glazbom koja je omogućavala mladima da iznesu kritiku tadašnjeg društva. S druge pak strane, stariji su se brinuli zbog vražje glazbe i njezinog utjecaja na djecu. Međutim, njihov se glas nije čuo među milijunima mladih. Mladi su se oslobodili tradicije i tako je počelo glazbeno oslobođenje. Danas postoji mnogo glazbenih žanrova kao što u rock, rap, dance, hip hop, house, jazz, techno, metal...

Većina mladih građana Europske unije (55.1%) sluša rock i pop glazbu. Drugi tip glazbe koju građani (32.1%) najviše slušaju je zabavna glazba. Trećina njih (29.9 %) sluša etno (folklornu) glazbu, a (28 %) sluša klasičnu glazbu. Većina građana EU sluša glazbu svaki dan, ali i njih 33.3% čita 1-3 knjige, najčešće za obrazovanje i posao.

Europljani u slobodno vrijeme najčešće odlaze u kino i knjižnicu. U razvijenim zemljama EU ima mnogo kina, a najpoznatije je Cinestar. Početkom 2012. godine, među najgledanijim filmovima u Cinestarima u Hrvatskoj bili su: *Sherlock Holmes 2: Igra sjena* te *Putovanje u središte zemlje*.

Mladi u Europi, čak njih 60%, pročitaju časopis najmanje jednom u mjesecu. Najviše građana prati pop rock koncerte, njih 50%, najviše u Danskoj i Španjolskoj. Mladi vole i *Umjetnost na djelu*. 30%

mladih napravilo je svoje amaterske filmove, vole plesati, pjevati, ali ih ne zanima gluma niti sviranje instrumenata (83.3%).

Hrvatska glazba i kinematografija nisu poznate niti su se dovoljno razvile da bi to postigle, jer većina Hrvata sluša stranu glazbu i gleda strane filmove, čime se i smanjuje utjecaj i korištenje materinjeg jezika. Jedan od najpoznatijih hrvatskih redatelja je Dalibor Matanić, koji je primio brojne festivalske nagrade za svoje filmove među kojima su i *Blagajnica hoće ići na more*, *Fine mrtve djevojke*, *Sto minuta Slave* i *Kino Lika*.

Glazbeni putopis

Piše: Iva Zmaić, 3.d

U zadnjih godinu dana možemo reći kako se Slavonski Brod probudio što se tiče glazbene scene. Dobro posjećeni koncerti i dobra zabava svakako su pun pogodak. Đorđe Balašević, *Hladno Pivo*, *Majke*, *TBF*, *Vatra* samo su neki koji su svojim šarmom i karizmom zapalili brodsku publiku. Svi glazbenici koji dođu u Brod, pa makar i na kratko, ostanu oduševljeni.

Tako je bilo i s Đoletom. Iako je bio u Slavanskom Brodu davnih osamdesetih, vratio se i ponovo okupio svoje obožavatelje svih uzrasta. Koncert se održao 21. 5. 2011. u prepunoj dvorani Vijuš i oduševio ne samo Brođane, nego i ljude iz susjednih zemalja poput Bosne i Slovenije. Svojim najvećim hitovima poput *Priča o Vasi Ladačkom*, *Djevojka sa čardaš nogama* i *Božo zvani pub* digao je cijelu dvoranu na noge i svi su iz sveg glasa pjevali i uživali u 4 sata

toga fantastičnog koncerta. Kao zahvalu što se ponovo vratio u Brod, publika mu je na pozornicu bacala plišanu zečevu, jer i sam kaže da ih ljubomorno čuva i skuplja u svojoj kući.

Dobro nam poznata motorijada, koja se održava svake godine u svibnju, i ove godine je dobro organizirana. Veliki moto susret koji je posjetilo više od 15.000 ljudi možemo reći da je brodska motorijada jedna od najboljih u Europi. Bendovi poput *Slučajnog Odabira*, *Bitchslapa*, *TBF*, *Kawasaki 3P-a*, *Majki* i *The Shippersa* uspjeli su i ovu motorijadu napraviti odličnom. Svirali su bez prestanka i dali publici ono što žele - rock'n'roll. *Goran Bare* je, osim svojim ludim ponašanjem, oduševio publiku pjesmama *Put ka sreći*, *Pokreni se* i mnogim drugim hitovima. Iako se osjetilo da je posjećenost bila skoro upola manja nego prošle godine, onima dubljeg

džepa to nije bio problem, jer se motorijada ipak održava samo jednom godišnje i ne vrijedi je propustiti.

Tijekom vrućega brodskog ljeta napokon se otvorilo gradsko kupalište i uživanje je moglo početi. Svakoga dana se nešto događalo, od rock koncerata, modnih revija, karaoki, pa sve do plesova poput zumbe i tTanga. Brođani su mogli uživati svakoga dana.

Pišu: Loreana Agičić i
Antonela Blaževac, 3.b

Crtež: Iva Zmaić, 3.d

Sumrak saga – Titanic: filmovi nekada i danas

Možda zvuči čudno, ali melodrama *Sumrak* (2008.) i epska drama katastrofe *Titanic* (1997.) u mnogim pogledima su slični. Možda ste sada zbunjeni, no ovaj članak će vam sve razotkriti.

Radnja jednog od najgledanijih filmova vrti se oko ljubavnog trokuta: **Jack Dawson** (Leonardo Di Caprio) – **Rose Dewitt Bukater** (Kate Winslet) – **Hockley** (Billy Zane). U *Sumraku* u ljubavni trokut uhvaćeni su: **Bella** (Kristen Stewart) – **Edward** (Robert Pattinson) – **Jacob Black** (Taylor Lautner). Još jedna u nizu sličnosti su zapreke koje se javljaju na putu njihovih ljubavi. Za Rose i Jacka prepreka je bogati Hockley koji će, vjenčanjem s Rose, otplatiti sve dugove u koje se uvukao njezin pokojni otac; zapreku pak između Belle i vampira Edwarda predstavlja zgodni vukodlak Jacob. Radnja je u oba slučaja isprepletena i uzbudljiva, a javljaju se likovi iz različitih društvenih slojeva. Mislite da je novac najbitniji? Varate se. *Titanic* je pravi dokaz da je ljubav jača. Iako je **Jack Dawson** siromašni pučanin, Rose umjesto luksuznog života uz Hockleya, izabire skromnu ljubav, što dokazuje da je ljubav ta koja presuđuje. Na sličan način se i **Bella** prilagođava Edwardu iako je on vampir i ta se ljubav čini nemogućom. Bella ipak, zbog ljubavi, riskira svoju *ljudskost*, želi postati kao on.

Ova dva megapopularna filma koliko su slična, toliko su i različita. *Titanic* je romantična, povijesna drama snimljena prema istinitom događaju, dok je *Sumrak* modernija verzija filma s elementima fantastike.

Titanic je nominiran za 14 Oscara, od čega je osvojio 11 i doživio povijesnu slavu.

Na sličan način možemo usporediti i dva iznimno popularna romantična plesna filma - *Step Up* (2008.) i *Prljavi ples* (1987.) U oba slučaja ples budi romansu. Ples, uz ljubav, u ovim filmovima čini os oko koje se radnja odvija. Koliko god se ovi filmovi činili različitim i neusporedivim, sličnosti su prisutne i ne mogu se zanemariti. Iako su današnji filmovi napredniji, puno elemenata je zadržano. Slažete li se?

Društveni status sporta

Stav je znanstvenika kako je za društvo i državu, te za pojedinca i zdravlje, puno važnije da se pojedinac sam bavi sportom i vježba, nego da gleda na televizoru kako se drugi natječu. Naravno, natjecateljski sport ne gubi na vrijednosti kao dio zabave.

Pišu: Petar Bašić i

Matko Mustapić, 4.a

Društveni je status sporta obrnut od poželjnog, a bazira se na tomu da je vrijednost sporta u zabavi za gledatelje, u natjecanju i želi da se drugoga pobijedi, pa i kad nisi bolji od njega. Nažalost, u posljednje vrijeme se sve svodi na zaradu u kladionicama.

U sportu je danas i puno novaca. Do prije 25 godina na Olimpijskim igrama nisu mogli sudjelovati profesionalni sportaši. Sport je bio vrijednost u smislu postizanja rezultata i poboljšanja ljudskih mogućnosti. Danas je sport biznis kojemu je sve podređeno.

Vrhunski sport danas nesporno uživa veliku društvenu popularnost. Događaji kao što su europsko prvenstvo, olimpijske igre ili svjetsko prvenstvo u nogometu bilježe ogromnu gledanost. Sportaši zarađuju ogromne svote novca. Vrhunski sport je postao bitan, ako ne i najvažniji globalni segment industrije zabave. U vrhunski sport države ili pojedinci ulažu mnogo novca. Međutim, nije lako odgovoriti na pitanje ima li ovakav razvoj i smjer vrhunskog sporta i svoju pozitivnu društveno-humanističku logiku. Postavlja se pitanje svrhe vrhunskog sporta, smisla postizanja rekorda i vrhunskih sportskih rezultata, jeftinog načina pasivne zabave širokih masa.

Istina je da veliki događaji, kao što su europska prvenstva, mogu zbliziti pojedine države u nekom segmentu, ali mnogo je više suprotnih primjera.

Zbog takvih se prvenstava grade stadioni, arene. No, teško će Njemačka, Francuska, ili bilo koja država članica EU ulagati u hrvatski sport. Ako to ne učini Hrvatska, neće nitko. Činjenica je da sport kao takav zblizava. Kada si na terenu, nije bitno koje si rase i vjere; bitan je tvoj talent koji su drugi prepoznali i koji pokazuješ. Svakako, ima i onih primitivaca koji još nisu prerasli takve banalne stvari, no, srećom, sve manje.

Propaganda sporta je oduvijek bila da prenosi mir, zajedništvo i, naravno, talent. No svatko, naravno, *navija za svoje* i tu nema puno rasprave.

Liga prvaka – dobar posao!

Piše: Krunoslav Pejnović, 2.d

Nogomet je postao izuzetno veliki posao. Lige u Njemačkoj, Italiji, Engleskoj, Španjolskoj i Rusiji najbogatije su na svijetu s više od 7 milijardi eura prihoda po sezoni. U navedenim ligama su najveći svjetski klubovi koji se vrednuju stotinama milijuna eura i zaradom od 200 milijuna eura godišnje. Međutim, zbog stalnog pritiska da se mora postići rezultat, mnogi su klubovi pali u dugove, a nekima čak prijeti i bankrot.

Uvjetu u Hrvatskoj i Europi teško je usporediti, ponajprije zbog financijskog aspekta. Uvjeti u kojima domaći klubovi treniraju su loši. Između ostalog, i to je razlog zašto hrvatski nogometni klubovi mogu teško konkurirati velikim europskim klubovima. Otežavajuća je okolnost i što u pretkolima za europska natjecanja bogati klubovi imaju otvoreni put.

Tako je Dinamo, na putu u Ligu prvaka, imao pred sobom Azerbajdžance, Fince i Šveđane, a čak je i protiv Malmea bio zreo za katastrofu. Prodaja robe i ugovora s reklamnim agencijama donose oko trećinu prihoda kluba. Najveći dio zarade dolazi od prodaje na televizijski prijenos, ali i za radio- i internetske prijenose.

Neki su klubovi uspjeli ojačati uz potporu bogatih pojedinaca koji troše milijune na momčad ili isključivo žive od transfera, kao i hrvatski prvak Dinamo Zagreb koji je već šest godina prvak i nema pravog suparnika u HNL-u.

Englezi su iskopali podatak da je, od uvođenja novog sustava kvalifikacija za Ligu prvaka 2009. godine, u elitu ušlo čak 15 klubova *trećeg svijeta* i da su u grupnoj fazi izgubili čak 59 od 90 utakmica, uz gol-razliku minus 118! Dinamo je u tom razdoblju već peta momčad koja nije osvojila niti jedan bod. Srećom, ove godine ukazali su se Apoel i Viktoria Plzenj i spasili obraz *sirotinji*.

Najmanji razred naše škole prikupio najviše starih mobitela

Piše: Ivana Gubanović, 2.f

U Hrvatskoj se tijekom listopada i studenog 2011. godine provodila velika akcija prikupljanja starih mobitela pod nazivom „Čovječe, gdje ti je mobitel?“ Akcija je bila nagradna i namijenjena svima koji imaju stare mobitele te su polaznici osnovne ili srednje škole. Cilj je bio prikupiti što veći broj odbačenih starih mobitela i punjača te tako pomoći smanjenju zagađenja okoliša te zaštititi gorila, čimpanzi i čovjekolikih majmuna.

Svi prikupljeni mobiteli su predani reciklažnom dvorištu. Ovom akcijom uvelike je smanjena potreba za sječom tropskih šuma, očuvano je stanište čovjekolikih majmuna, te je priroda zasigurno bar malo pošteđena štetnih kemikalija. Naime, nismo ni svjesni da stari mobiteli ispuštaju štetne kemikalije poput nikla, kobalta i litija. Danas u svijetu broj mobitela premašuje brojku od 5 milijardi. U prosjeku, korisnik mijenja mobitel svakih 14 mjeseci.

I moja, Ekonomsko-birotehnička škola uključila se u ovu, nadasve značajnu, ekološku akciju i zajedno sa 74 škole na nivou Republike Hrvatske dala svoj mali, ali vrlo značajan doprinos. Naime, ukupno je prikupljeno 7 458 mobitela, a u našoj školi 327; najmanji razred naše škole, 2.f, s ukupno 21 učenikom, prikupio je najveći broj mobitela - 171 komad i velik broj punjača, te dobio priznanje zoološkog vrta, iako simbolično, našem razredu, pa i školi, vrlo drago.

Iskreno za priznati, nije se baš lako bilo odvojiti od svojih dragih ljubimaca. Profesorice naše škole, Ana Mladinović i Ratka Leko, koje su bile organizatorice ove ekološke akcije, pohvaljuju sve razrede naše škole koji su se uključili u ovu neobičnu akciju i zahvaljuju svim učenicima i profesorima koji su podržali akciju prikupljanja starih mobitela.

Do iduće godine bilo bi dobro zapitati se: što se događa sa starim mobitelima? Bacaju

li se? Recikliraju? Moja preporuka je: svakako se uključiti u slične akcije koje mogu svojim djelovanjem pomoći očuvanju planeta Zemlje.

eTwinning

Pišu: učenici 2.b

U prosincu 2011. godine naša profesorica engleskog jezika Mirta Kos Kolobarić uključila nas je u eTwinning projekt. To je dio Comenius programa Europske Unije u kojem se provode međunarodni projekti razmjenom priloga i zadataka u digitalnom obliku, a sudjeluju učenici od vrtičke do srednjoškolske dobi iz europskih zemalja.

Projekt u kojemu sudjeluje naša škola zove se *Living a young life*, a surađujemo s tinejdžerima iz Italije, Danske, Turske i Poljske. Kroz prezentacije i chat (uskoro i druge oblike komunikacije) razmjenjujemo informacije o našim običajima i

životu mladih ljudi. Komunikacija se odvija na engleskom jeziku.

Učenici uključeni u ovaj projekt su Hana Katanić (2.a) te učenici 2.b razreda: Martina Alković, Ivana Andrić, Matteo Jozić, Josipa Kovačević, Irena Maralushaj, Krunoslav Skorupski i Ema Zorić.

Sviđa nam se ovakav način rada i rado ćemo sudjelovati i u budućim sličnim projektima. Već smo se prijavili, u nešto proširenom sastavu, i za sudjelovanje u Comenius projektu s još 8 europskih zemalja. Ukoliko projekt bude odobren, nadamo se i putovanjima.

Općeobrazovno područje – Županijska natjecanja				
Područje	Učenik	Razred	Mentor	Postignuti rezultati
Hrvatski jezik	Sanja Pešorda	3.g	Ana Tereza	4. mjesto
	Terezija Knežević	3.c	Barišić	6. mjesto
★ LiDraNo	Matej Matičević	4.b	Ivana Opačak	učenik je upućen na Državnu smotru
Engleski jezik 😊	Marin Kurtušić	4.g	Vladimira Fišer	1. mjesto
	Bruno Volarić	4.g		4. mjesto
	Matej Matičević	4.b		5. mjesto
Njemački jezik	Marina Djogaš	4.d	Ana Milković	♥ 1. mjesto
Povijest	Tomislav Smolčić	3.c	Mato Ešegović	7. mjesto
Geografija	Ivan Majstorović	3.e	Nikola Sivrić	3. mjesto
	Josip Folvačni	4.e	Katarina Marcikić	5. mjesto
INFOKUP Osnove informatike	Josip Jerković	3.b	Ana Seletković	6. mjesto

Strukovno područje – Međužupanijska natjecanja

Područje	Učenik	Razred	Mentor	Postignuti rezultati
Knjigovodstvo s bilanciranjem	Gabrijela Bušić	4.g	Marija Tomičić	7.
	Matea Barišić	4.b	Mirna Vovk	8.
	Kristina Hrvojević	4.g	Marija Tomičić	9.
	Sara Stanić	4.b	Mirna Vovk	10.
	Dona Sokolović	4.b	Mirna Vovk	11.
	Nikolina Jelušić	4.g	Marija Tomičić	12.
Poslovni tajnik ☀️	Marko Kovačević	3.d	Ana Rajković	1.
	Tihana Živković			2.
	Marija Jurić			4.
Prodavač	Matea Pavlić	3.f	Ana Mladinović	4.
	Sara Nezić			6.

Sportski uspjesi naših učenika na školskim natjecanjima

Muška odbojkaška školska ekipa je osvojila **2. mjesto** na županijskom natjecanju.

Ženska košarkaška školska ekipa je osvojila **1. mjesto** na županijskom natjecanju. Ekipe je trenirala profesorica Snježana Cindrić.

Zabavni kutak

RJEŠENJE TRAŽENOG POJMA SASTOJI SE OD PREOSTALIH SLOVA

E	P	A	P	I	G	A	E
K	R	A	V	A	O	N	R
A	A	K	S	O	G	O	A
N	V	N	O	L	A	S	O
N	O	M	E	S	S	A	K
A	A	S	T	A	T	U	S
V	K	I	S	T	A	Š	K
I	O	L	M	A	S	A	A

IZRADILA: Ana Matijević, 4 .g

-ARA	-GOGA
-PRAVO	-SALON
-ENGLSKI	-KIST
-STATUS	-KRAVA
-IVAN	-PAS
-SAT	-MASA
-PAPIGA	-OSA
-ERA	-TRAG

ZAJEDNICA EUROPSKIH DRŽAVA

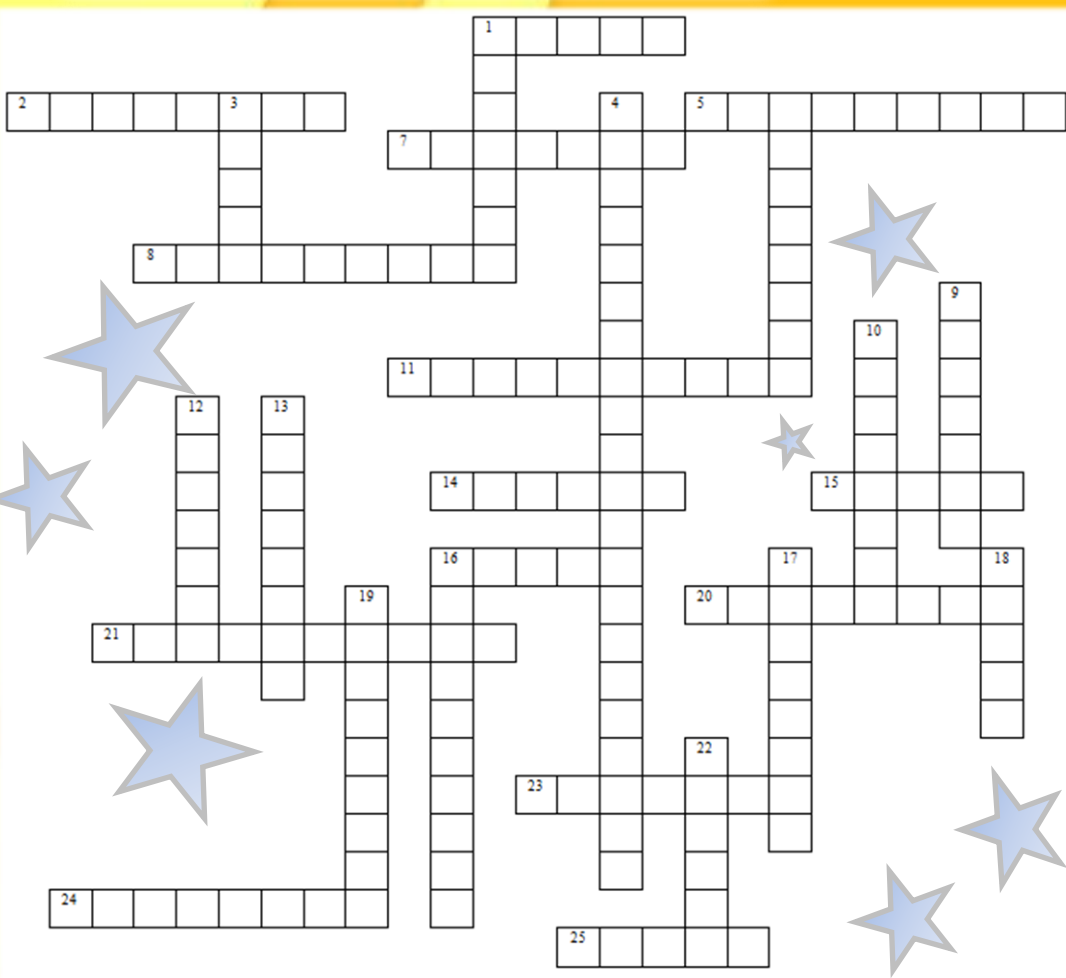
Napravila: Katarina Vuksanović, 3.b

VODORAVNO:

1. Koja otočna europska država, graniči s Velikom Britanijom
2. Gospodarski najrazvijenija zemlja Europske Unije
5. Glavni i najveći grad te države je Bukurešt
7. U glavnom gradu koje države su smještena sjedišta Europske Unije i NATO-a
8. Jedna od zemalja osnivačica Europske Unije
11. Zemlja poznatih slikara Rembrandta i Vincenta von Gogha
14. Nordijska zemlja sa 8 jezika
15. Koja država se nalazi na obali Egejskog mora, Jonskog mora i Sredozemnog mora
16. Glavni grad koje države je Vilnius
20. Glavni grad koje države je Bratislava
21. Geslo koje države je: Još dalje
23. Drugi naziv za tu državu je Letonija
24. Zastavu joj krasi vodoravne pruge bijele, zelene i crvene boje
25. Najistočniji otok u Sredozemnom moru

OKOMITO:

1. Zemlja koja zauzima najveći dio Apeninskog poluotoka
3. Glavni grad koje države je Prag
4. Zemljopisni naziv za područje koje obuhvaća Englesku, Wales, Škotsku i Sjevernu Irsku
6. Zemlja s kojom graničimo na sjeveru
9. Glavni grad koje države je Varšava
10. Država koja graniči s Lihtenštajnom i Švicarskom na zapadu, Italijom i Slovenijom na jugu, Mađarskom i Češkom na sjeveru
12. Koja je četvrta zemlja po veličini u Europi i zauzima jugoistočni dio Skandinavskog poluotoka
13. Glavni grad koje države je Tallinn
16. Jedna od 6 država osnivačica Europske Unije
17. Zemlja na zapadu Pirinejskog poluotoka
18. Koja država se sastoji od nekoliko otoka i otočića, od kojih su tri naseljena
19. Zemlja koja je 1. svibnja 2004. godine postala članica Europske Unije
22. Zemlja tisuću jezera

Josip Jerković i Frano Skoko, 3.b.

Imagine there's no heaven
It's easy if you try
No hell below us
Above us only sky
John Lennon, Imagine

voyage, voyage
plus loin que la nuit et le jour
voyage
dans l'espace inouï de l'amour
Desireless, voyage voyage

99 Luftballons
Auf ihrem Weg zum Horizont
Hielt man fuer UFOs aus dem All
Darum schickte ein General
Eine Fliegerstaffel hinterher
Nena, 99 Luftballons

Con te, così lontano e diverso
Con te, amico che credevo perso
Io e te, sotto lo stesso sogno
Insieme, unite, unite, Europe
Toto Cutugno, Insieme

Ništa mi više nije važno
Našao sam dobar bend
Želim samo da sviram, da se
otkačim
I to je sve
Azra, A šta da radim

13